

BARS

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
 Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 18 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.
TELEFON: 98.

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 cis. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:
 centiméterenként — fillér.
 Nyilvántéri közlemények garmond
 soronként — fillér.
 Gyakori hirdető- és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 árengedelményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamá-
 ciókat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

Igazságot a keramit ut ügyében!

A keramit ut ügye, Lévának ez az évek óta tengeri kigyó módjára huzódó ügye, melyet az utóbbi időben olyan sokszor pertraktáltunk lapunkban, végre felébredt álomból. A sok sürgetésre egyszer már az országos hivatal is szükségesnek látja a megmozdulást, bizonyára már fent is belátták, hogy ezt a nagy igazságtalanságot, amely Lévát érte, valahogyan jóvá kell már tenni, vagy rendezni.

Egy lap, amely Léva jóakarójának szereti magát feltüntetni, megunt recsegő gramafon módjára ismételteti a vádaskodást, a magyar pártok bűnösségét a keramit ut ügyében. Tudjuk jól, hogy mi forgatja ezt a gramafont. Nem az igazság a fontos nála, hanem a politikai hangulatkeltés a célja a magyar pártok ellen. A magyar pártok nyakába akarják varrni azokat a veszteségeket, amelyeket Léva városát értek a vámszedési jog megvonásával, másrészt pedig azt kifogásolják, hogy a magyar pártok vissza akarják állítani a vámszedést. Így látszik ki a minden áron való okvetetlenkedés.

Hogy kinek a rovására irandó a várost ért nagy anyagi veszteség, az a legfelsőbb közigazgatási bíróság igazságos ítéletéből nagyon könnyen megállapítható. A legfelsőbb közigazgatási bíróság két esetben állapította meg, hogy Léva városával szemben a felsőbb fórumok igazságtalanul és törvényellenesen jártak el. Először akkor, amidőn az államfordulat után a közmunkaügyi miniszterium elvonta a magyar kormány által Léva városának a keramit ut fenntartásának költségeire engedélyezett vámszedési jogot, a vasuton érkező áruk után, méter-mázsánként 20 fillért (ez az a vám, amit az új városi vezetőség vissza akar állítani), a másik sérelem és törvényellenes igazságtalanság akkor érte a várost, amidőn a volt zólyomi nagymegye aránytalanul csekély összeget állapított meg megyei hozzájárulás gyanánt a keramit ut fenntartási költségéhez. A közigazgatási bíróság a város panaszára ezt az utóbbi intézkedést is törvényellenesnek minősítette. Tehát csak a rosszakarat teheti felelőssé a magyar pártokat a keramit ut ügyében! Bizonyára minden ember, legyen az bármely párti is, szavahihetőbb-

nek fogja elfogadni a legfelsőbb közigazgatási bíróságot, mint azt a sajtót, amely mesterkedéseivel nem könnyíteni kíván Léva helyzetén, hanem politikai zavart akar kelteni képviselőtestületében.

Az országos hivatal a napokban bizottságot küldött ki Lévára, amely a járási hivatal és a technikai ki-rendeltség közvegeivel együttesen megvizsgálta az ügyet, ezután pedig előkészítő tárgyalásokat indítanak arra vonatkozóan, hogy megállapítsák azt, vajjon a keramit uthoz, mint a város kezelésében levő országos utszakasz fenntartási költségeihez milyen arányban köteles hozzájárulni az ország.

Az országos hivatal bizottsága ezalkalommal számvevő bizottság kiküldését hozta javaslatba, amely megállapítja az ut fenntartásának költségeit és összehasonlítja Léva városának erre vonatkozó régi számadásait.

Megdöbbenve hallottuk a városbíró bejelentését, hogy a tartomány a keramit ut fenntartásához még olyan mértékben sem akar hozzájárulni, amennyibe a tartománynak a városon kívül eső makadám ut fenntartása kerül, ami mintegy 13 ezer K. kilométerenkénti alap hányadának felelne meg. De nézzük, hogy miként számol a tartomány, amikor a várostól jár neki valami. A városházától vonuló kurtahegyí makadám után, mely a tartomány kezelésében van, 23 ezer K. hányadát követeli a várostól. Ilyen igazságot még nem láttunk!

Egyébként úgy tudjuk, hogy a város most ismételtén követelni fogja a volt zólyomi nagymegye likvidációs vagyonából azt az összeget, amelyet 1921. január elsejétől 1922. június 30-ig Léva városa javára a vasuton érkező áruk vámja gyanánt beszedtek, de az a régi Barsmegye pénztárában maradt s a közigazgatási reformmal kapcsolatban a zólyomi nagymegye pénztárába került. Ez az összeg mintegy 170 ezer koronára rug. Ez a másfél év alatt befolyt összeg tájékoztatást nyújt arról a jelentős veszteségről, amely Lévát érte a vámszedési jog törvényellenes megvonásával. De vajjon nem ugyanolyan igazságos joggal követelheti a város károsodásának a kárpótlását is?

Amidőn az üres pénztáru várost minden oldalról ostromolják, főként a tél idején a nagymérvű munkanélküliség is óriási gondot okoz a városnak, teljesen érthetőnek és

helyesnek tartjuk, hogy a város régi jogának tulajdonába akar lépni ismét és az előjáróság eme jog gyakorlását is beilleszti a város pénzügyi helyzetének szanalási tervébe.

Nagynehezen bár, de a jelek szerint megmozdult a keramit évek óta alvó ügye. A város közzvéleménye elvárja, hogy a többi fórumok is olyan igazságos és elfogulatlan álláspontot foglaljanak el benne mint a legfelső közigazgatási bíróság. Léva nem kíván mást, csak az igazság győzelmét!

Merre tartson a kisgazda a kultura utján?

A magyar falu még a modern idők demokratikus áramlatában nemcsak nehéz gazdasági helyzetén akar változtatni, hanem magasabb műveltség után is vágódik. A falusi vezető gazdák egyrésze már elérte a műveltség igazán tiszteletré méltó fokát. Nem elég már nekik az — amivel beérték azelőtt, hogy a gazdakörökben olvassák az újságokat és folyóiratokat, hanem ezekre maguk is előfizettek s így abban a helyzetben vannak, hogy rendszeresen tájékozottak nemcsak az országos, de a világsemenyek irányában is. De olvasnak mást is, tanulnak könyvekből is. A vezető gazdák nyomában jár a műveltség megszerzése után való törekvésben a falusi nép többi része is, mert él bennük az az érzés, aminek feltámadása nem régi keletű, hogy sorsuk emeléséhez tanultságuk gyarapítása is szükséges. De ennél a kulturális kérdésnél egy másik választaton áll a falusi nép. Az egyik ut az úgynevezett városi műveltség, más szóval uri műveltség felé vezet s gyakorlatilag abban csucsosodik ki, hogy az egyszerű falusi emberek is olyan iskolai végzettséget akarnak szerezni gyermekeik számára, hogy annak a segélyvel írásztalos kenyérgesetre tehesenek szert, legyen bár az a hivatal bármilyen jelentékten. Annak az igénytelen írásztalnak a gazdája mégis csak nagyságos, vagy tekintetes ur, nem vesződik verejtékes mezei munkával s esetleg van még nyugdíj igénye is, ami nagy érték a falusi apa szemében.

A magasabb kisgazda-műveltség megszerzésének másik irányzata, pedig az, ha a falusi nép arra törekszik, hogy ismereteit oly módon tökéletesítse, hogy nemcsak hogy azzal ne szakadjon el az ősi rögötől, hanem inkább ősi foglalkozása körében legyen jobb, jelebb. Ezzel természetesen vele jár az általános tanultság tágtítása is, de a műveltség eme magasabb fajtájának a megszerzésénél mégis azon van a sulypont, hogy a kisgazda is tudjon emelkedő szakértelme révén olyan gazdasági eredményeket elérni, amiket a nagybirtokosok földjein lát. Különösen fontosnak látják ezt ma, amikor azt olvassák, hogy csakis a kivételesen elsőrendű búznak lesz értéke a jövőben. Szeretné tehát a kisgazda, hogyha neki is olyan finom búzája lenne, mint amilyet a nagybirtokos termelnek. Arról is hallanak, hogy a kisgazdának is ismernie kellene földjének vegyi sajátosságát, mert ha azt is ismeri, akkor helyesen tudja beosztani a vetéslőrgőt s akkor tud csak megfelelően banni a műtrágyával. De azt is kezdi látni, hogy a gyümölcsstermelés, méhészet,

tyukászat és egyéb ilyen gazdasági mellék-ágak révén nagyon lehet fokozni a jövedel-
met, de mindezekhez szakértelem kell s hal-
lanak arról is, hogy a nagybirtokok az ugy-
nevezett egyéni etetésre tértek át az állat-
élesztésre terén, ami azt jelenti, hogy minden
tehénnél meglehet az állapítani, hogy mek-
kora az a takarmánymennyiség, amit az illető
tehén megkíván ahhoz, hogy a legnagyobb
tehozamot produkálja, úgy, hogy azon felüli
takarmány adagolás már gazdasági veszteség.
Egy szóval az öntudatra ébredt falusi mag-
yar népben mind erősebben kezd életre kelni
az a törekvés, ami különösen megvan a né-
met, dán, holland kisgazdáknál, hogy föld-
műves foglalkozásuk terén magasabb gazda-
sági szakképzettségre tegyen szert.

Pártjaink és társadalmi szervezeteink
legelső feladatát tartom azt, hogy minden
rendelkezésre álló módon erősítsük a magyar
falusi népünkben az imént körülírt törekvést,
mert nagy részben ennek sikerétől függ az
itt élő magyarság jövője, mert népünk gerince
mégis csak a kisgazda közönség. Nemzetünk
jövője nagyrészt attól függ, hogy a herculesi
válaszlaton álló kisgazdatársadalmunk kultur-
vágyát melyik uton elégítik ki, azon-e, ame-
lyik a már ugyis rettenetes számu szellemi
proletáriátus növeléséhez vezet, avagy azon
az uton-e, amelyik a magyar rög szakszerűbb
megmunkálásának a képesítéséhez visz. A
fejledni vágyó kisgazda közönséget, szerintünk
abba a jó irányba kell terelni, hogy a vágóut
jobb műveltség olyan legyen, hogy az ne
távolítsa el a kisgazdafiukat az ősi apai rög-
től, hanem ellenkezően, a gazdálkodási szak-
értelem növelésével ahhoz közelebb is ér-
közzen s ne csak fizikailag szeresse azt a rög-
t, amelyikben őseinek szelleme él, hanem
lelkével is! Emellett a kisgazdák az, akik
független állapotuknál fogva legerőteljesebben
szolgálhatják a magyarság érdekeit.

— **A rendtörvénybe ütközés kö-
béke megzavarásának** címén vádolta az
ügyészség Szolócányi József lévai lakost, aki
egy hongyarmai népgyűlésen kifakadt a
mostani társadalmi rend ellen s éllette a
szovjetet. A vádolt a kihágást alkalmával
tagadott, de a tanúk ellene vallottak, a bírósá-
g 8 napi fogságra ítélte.

— **A városi villanytelep üzemi
biztonságának választását nem a szoc.
dem. párt.** — mint téves információ alap-
ján közöltük, — hanem Tothaiszer József
fellegbetezte meg.

A sertésorbánc és az ellene való védekezés

Írta: Dr. Schmiehoff Gyula
Állatorvosi főiskolai m.-tanár.

(Befejező közlemény.)

Ha már most az egyes ojtási módszerek
gyakorlati jelentőségét a rendelkezésünkre
álló statisztika alapján szemügyre vesszük,
megállapíthatjuk, hogy a Pasteur-féle mód-
szer, amely átlagosan 8—12 hónapig véd,
nálunk Magyarországon a 2—4 hónapos
egészséges mangalica malacok vadójtására
igen jól bevált.

Ugyanezt mondhatjuk a szérumos vegyes-
ojtásról is, amely a félévvel idősebb mangali-
cáknál, nemkülönben az összes egyéb fajta-
knál, nem túlságosan fertőzött vidéken, 4—5 hónapig
meg szokta védeni a természetes fertőzéssel
szemben.

Ez a módszer nagyon jól értékesíthető
a járvány kezdetén a fertőzésre gyanus, de lát-
szólag még egészséges állatok azonnali s
emellett tartós megvédésére is.

Végül a szérumos ojtások alkalmazása
rosszindulatú járványok idején indokolt,
amikor tömeges elhullások fordulnak elő.
Ilyenkor úgy az egészségeseket, mint pedig
a betegeket az állatok kora szerint az előírás
szerint tisztán szérumos kezelésben ajánlatos
részesíteni, amire a járvány egy csapásra
megszűnik.

A közlegelőre járó községi állományt leg-
célszerűbb tavasszal, a legelőre való kihajtása
előtt, tehát még az udvarban védőojtani. A
jól fejlett választott mangalicákat ilyenkor 4
hónapos korig Pasteur szerint, az idősebbeket
pedig 1—1½ éves korukig szérumos vegyes-
ojtással ojtjuk. Az ennél korosabbakat már
felesleges sertésorbánc ellen ojtani.

Ha pedig a betegség kiüt a legelőn, ha-
csak lehet, vegyük le az állatokat és ojtjuk
át valamennyit szérumos vegyes ojtással, a
betegek kivételével, amelyek csak szérummal
gyógyítandók.

A járvány leküzdésének alapfeltétele a
betegség korai felismerése. Minthogy a fel-
sorolt ojtási módszerek kizárólagosan csak a
sertésorbánc ellen nyújtanak védelmet, nyilván-
való, hogy abban az esetben, ha az állatok
között sertéspestis, vagy más betegség pusztít,
ugy e módszerek alkalmazása céltalan, hiába-
való. Éppen ezért nagyon fontos, hogy a
betegség lényegét, vagyis a pontos diagnózist
mindenkor még az ojtások megkezdése előtt

szakszerűen fogatosított orvosi vizsgálattal
megállapítsuk.

Ha a beteg állatok állatorvosi vizsgálat
nélküli, a patikában beszerzett orbáncszérum-
mal a gazda maga ojtogathja, bizony nagyon
sokszor megtörténik, hogy az elhullások foly-
tatódna, a költség kárbavész, nyilvánvalóan
azért, mert az állatok megbetegedését nem
sertésorbánc okozta. Legnagyobb baj pedig
az, hogy az ojtások hatástalanságának falu-
szerte hirtelen híre, miáltal e kiváló ojtási mód-
szerekkel szemben, amelyek szakszerűen
alkalmazva nagyszerűen beválnak, a gazda-
közönség minden ok nélkül bizalmatlanná lesz.
A falu népe, tapasztalataim szerint, különösen
a sertésorbánc és sertéspestis között nem
ismer különbséget, holott e két betegség
kóroktanilag teljesen különböző, amiből önként
következik, hogy az egyik ellen jól bevált
ojtási módszerek a másikkal szemben védel-
met egyáltalában nem nyújtanak.

Összegezve az elmondottakat, még egy-
szer felhívom t. olvasóm figyelmét arra, hogy
a sertésorbáncellenes védő- és gyógyító ojtási
módszerek szakszerűen, megbízható ojtóanya-
gokkal fogatosítva, igen jól értékesíthetők
s emellett majdnem teljesen veszélytelenek.
Erre való tekintettel igazán kívánatos volna,
hogy olyan községekben, ahol a sertésorbánc
a közlegelőre járó állatok között évről-évre
fellép, legalább a betegség iránt különösen
érzékeny növényeket a kihajtás előtt védő-
ojtjuk. Ha szépszerével nem megy a dolog,
feltétlenül szükség van arra, hogy a hatóság
rendelje el a tavaszi ojtásokat azzal, hogy a
nem ojtottakat a közlegelőről leltessék. Biztosra
veszem, hogy e kényszereszközök fogatósí-
tására csak addig lesz szükség, amíg a
kisgazdaközönség e védőojtási módszerek
nagy jelentőségéről és megbízhatóságáról saját
portáján is meggyőződést nem szerez.

— **A kath. fiúiskola karácsonyi
színelőadás.** A szegény tanuló kará-
csónyi ruhasegélye javára a kath. fiúiskola a
Kath. Kór nagytermében f. hó 18-án d. u.
4 órakor karácsonyi színelőadást rendez.
Színe kerül: A gyermek szállást keres. Az
igazi karácsony. Felkérjük a kath. szülőket,
hogy e nemes akcióban a tantestület támo-
gatására lenni sziveskedjenek. Viselt, de még
használató gyermekruhát, fehérneműt, vagy
cipőt is köszönettel fogad az Izzasztóság.

A LÉVAI ÁRVAHÁZ

50 ÉVES TÖRTÉNETE

Írta és az árvaház jubileumi dísz-
közgyűlésén felolvasta: Kriek Jenő

II.

E téren a „provizórium” alatt csak annyit te-
hett, hogy a Helytartó tanácsnál megindult a Léva
alapszabályszerint dolgozni kívánó Nőegyesület ér-
dekében. A kérvény 1863 szept. 15-iki dátummal
ment utjára. Ez az első kiróptett galamb Léva asz-
szonyainak csupa-szív, csupa-láng, nemesen kollek-
tív munkatervvel teli bárkájából. A magyar föld azon-
ban akkor még az Önzívny nyomaival volt terhes.
Ez a galamb, a lelki, a nemzeti életfeltételek, meg-
értés híján kénytelen volt visszatérni. Alakulási en-
gedélyt nem nyerve a szép terv megvalósításához,
Pólya a Casinó révén szervezett műkedvelői gardábia
invitálta a város és környékének hölgyeit „finom
modorával, megnyerő ékes előadásával, választékos
nyelvvel”. ... Miként Mácsay Lukács jellemzi egyik,
a Felvidék társadalmi életét ismertető munkájában
Bars megye derék fiát „hírességét”. A társaság első
tagjai lettek — e körben bizonyára szabad arra
emlékezni — Lepórisz Józsa és Vida Mária asszo-
nyok s Meixner Ferike kisasszony. Az első előadás
még 1862 Vízkeresztjén volt, amit azután sorozatok
követtek. Hogy a szervező kikétsz mily komolyan vette
ezeket az előadásokat, kitétszük abból — ami Léva
női társadalmi akkori kulturáliságára is fényt derít
— hogy a politikailag kedvezőbb időre várakozás
közben a dilettánsok szumnyadó tehetségéből hang-
versenyképes előadókat, kész művészeket teremtet-

tek — ami azután a Közönséget nevelte állandó
műpártolásra. A lelkes férfiszereplők közt külön-
sebben kivált Mailáth István, a későbbi főispán, az
idősebb — a Nőegylet 3-ik korszaka első elnök-
nőjének férje — a Hontmegyei, de mindig Lévai —
hű igaz férfi.

Igy várták ki az időt, amíg Erzsébet szépsé-
ges királyné koronázási öltözékének uszályába Bars-
megye s abban Léva asszonyai is öltöttek egy-
csikot — amint erről Mácsay Lukácsné, a követ-
kező egyesületi korszak bevezetője szeretett emlé-
kezni. Ez a Léva asszonytársadalmának érzését és
gondolkodását is kifejezett közlogi-aktus, e Koroná-
zás, zárokkordja volt a két-évtizedes szomorú kor-
szak nagypénteki oratóriumának, melyhez női tár-
sadalmunk a vigasztalás karát adta meg, zengve
nem kisebb kitartással a batoritás, a lelkesítés kar-
rát, csakugy mint a tette mindig elsőbbsorban
hivatott férfinép. Szinte szükség volt a kissé hosz-
szabb szünetre, mint érdőnek a maga természetes
tisztására. —

*

A Kiegyezés más képet adott a városok tár-
sadalmi életének; változott szímfőző jelenté-
sége, ideálok valóra válása többé már nemcsak a lel-
kesedés, hanem az élet fentartásáért küzdő lázas
gyakorlat is lett — csakugy az egyéni és családi,
mint a egyesületi és társadalmi életben. Nőegyle-
tünk újabb, 2-ik korszaka is követi ezt.

Szünet után 1872-ben a tíz év előtti elgondo-
lásnak konkrét, korszerű bővülésével s már a ma-

gyar Királyi Belügyí minisztériumtól kéri Pólya az
Egyesület alapszabályainak megerősítését. „Az egye-
sülés lévén a társadalmi lét alapja, ez azon hata-
lom — mondotta a folyamodás — mely a gyön-
gének támogatással, a szegényeknek oltalommal, az
ügyefogyottaknak védőül szolgál; s hol egyesek
tehetsége és jóakarata eredménytelenül elforgácsol-
tatik: ott a bajt — romlott óraművet — csak egye-
sülés által nyert erővel sikerülhet orvosolni.” Léva
nőiben volt erő is, lelkükben orvosság, hogy a
szegényügy óraművet szakadatlan előretöréssel
indítsa, hajtsa, gyógyítsa.

Az új kérelmet a megalakuló Nőegylet tag-
jai nevében Lévaósz szomszédos Solyomai urilaká-
ból Pólya felesége írta alá. Majd rövidesen megtar-
tották az alakuló gyűlést 1872. dec. 18-án az idő-
közben s államtól Pólya buzdítózkodása folytán fel-
állított színi tanítóképzésben. Elnöknővé választ-
ották Ipolyi Arnold püspöknek közben Lévára tele-
pedett édesanyját, Ipolyi Stummer Arzenát. Az alá-
írókat eszközölt Mácsay Lukács — ugyis mint Bars
megye első királyi tanfelügyelője — és Boleman
Ede gyógyszerész kiküldötték hozták a megválasz-
tott gyűlésbe. Ipolyiné korára hivatkozva csak
ideiglenesen vállalta az első tisztséget. Titkár lett
az elnök leánya, Ip. Stummer Augustza. Ennek a
kornak, illetve az egyesület első választmánya így
alakult meg: Leidenfroszt Károlyné, illetve helyettese:
menye Leidenfroszt Aurélné-Gyárfás Mariska, Gyár-
fás Károlyné, Vosztruha Gyuláné, Friedmann Ármin-
né, öz. Szilassy Gaborné, öz. Boronkay Reviczky
Antónia, Rimanóczy Pálné, Domján Lőrincné, Hein-

KÜLÖNFÉLÉK

BÁNDY ENDRÉNEK.

— Lévai lelkésze 40-ik évfordulóján. —

Lélekvirágok régi temetője,
Hadd nyujtok én is bokrárt neked
Testvér! érez indítván előre,
Engedd megtoldnom díszes ünneped!
Hisz egykoron együtt temetni jártunk
S Istenhez szólni egy földel alatt.
Légy üdvöz: hát nemes szívű barátunk,
S tiszteljen téged minden gondolat.

A pálya, melyet megfutál szerényen,
A boldogítás tiszta útja volt.
Gyakorlat győzött bűnbűnben kevélyen;
Zord ellenállás kelbűnből kihált.
A templomban s a sirnél nem hiában
Hallott lélektől ihletett szavad.
Elismerést nyertél annak díjában;
Sulyos teherrel sok szív lett szabad.

A ház, melynek gondos fője voltál,
A szeretetnek megtelt fészke volt.
Ajakadról ott is elhangzott a szóltár,
Habár zűgös virágok tarola.
Azért mégis maradt a törzsek ága,
Egyik kiválték méltó folytatás.
Így visszatér az élet ifjúsága,
Habár a végzet egykor gödört ás.

A város, melynek hű polgára voltál,
Cserkoszorút bátran nyujthat feléd.
Minden hitű és minden nyelvi sőt áll,
Mert bennük te a testvér is ismered.
S ha honszerelmüket vélek a labba,
Vagy Istennek féjelmét versenyül,
Te öltözöl a legtisztább alakba,
S mindig megállít rendületlenül.

Most már itt állsz a negyven év határán,
Harcban megégett ősz hajú vitéz.
Egyházzad nem látod bűnben, árván;
Vidám szemed a szűz jövőbe néz.
Sok pályatárs példát vehet tőled;
Kevesen is hű lenni boldogan:
És hinni, hogy kicsinyben is lelőhet
Helyet az Úr, hol nagy ádás fogan.

Maradj hát még az úton mind, a mig
Az néked, munkás örömet szerez.
Légy hű barát a végső alkonyig,
Férj és apa, polgártárs, esperes.
Middőn pedig ott künn redd borul majd
Kedves városod könyeztet róge,
Isten széntesse ajkunkon a jajt,
S Ó benne légyen telked öröme.

TÓTH ISTVÁN.

— **Bándy Endre jubileuma.** Bándy Endrét, a barsi ág. ev. egyházmegye főesperesét, a Szlovenszkói Magyar Evangélikus Szövetség egyházi elnökét **benőszéges és meleg ünnepségekben** részesítette a lévai ág. ev. egyházközösség és a társadalom abból az alkalomból, hogy negyven év előtt foglalta el a lévai lelkészi állást és egyházközösségét állandóan a fejlődés útján vezette. Bándy Endre negyven év előtt Miskolcon Zelenka Pál püspök mellett volt káplán, onnan hozta a közbizalom Lévára. Zelenka halála után a miskolci, majd később az orosházi egyház bizalma Bándy felé fordult, meghíván őt lelkésznek, de az ő szíve annyira összerforrott a lévai kis egyházzal, hogy a két nagy gyülekezet meghívását nem fogadta el. Bándy Endre az elmúlt négy évtized alatt nem csupán az egyház keretén belül fejtelt ki munkáját, hanem a társadalmi, politikai és városi közéletben is évek óta elnöke a magyar nemzeti párt lévai szervezetének. Vasárnap délelőtt ünnepélyes istentisztelet volt, amelyen a szlovák alkalmi beszédet Holcsik János kőrömcshányi lelkész, a magyar örnepe beszédet pedig földünk, Lic. Fizely Ödön somorjai lelkész mondotta mély hatást kelte. Majd a jubiliás lelkész lépett az oltár elé, jobbján fiava', Bándy György losonci segédlelkéssel, balján pedig Smid Lehel szelecsényi lelkéssel s megindító imával adott hátat az Istennek a multbeli segedelemért és kérte az Isten áldását jövő munkájára is. Majd lévai tőrékéseit változta s végül megköszönte a szerelét megnyilatkozását. Az istentisztelet ünnepélyes hatását nagyban emelte a Dóka Sándor által vezetett protestáns énekkar szereplése. Az istentisztelet utáni diszkozzgyűlésen felekezeti különbség nélkül részt vett a város közönsége. Simko Károly egyházfelfüggyelő megnyitó beszéde után Gyspaj Ede dr. egyházközösségi ügyész mondotta el ünnepi beszédét, melyben Bándy Endre nagy egyház-építő munkáját méltatta. Majd az üdvözlések következtek. A volt tanítványok üdvözlését Kriek György tolmácsolta, a Prot. Leányegylet részéről Pétery Sári, a Bibliakör részéről Cibulka Edit, az Ev. Nőegylet részéről Schubert Pálné mondott üdvözlő szavakat. A barsi egyházmegye üdvözlését Kosztolányi István egyházmegyei felfüggyelő, a barsi lelkészet Holcsik János tolmácsolta Antal Gyula városbíró Léva nevében köszöntötte a jubiliánst. A Szlovenszkói Magyar Evangélikus Szövetség részéről Lic. Fizely Ödön szövetségi titkár

köszöntötte s megállapította, hogy Bándy mint a szövetség elnöke is jubilál, mert tíz éve áll annak élén mint egyházi elnök. Patay Károly esperes a barsi ref. egyházmegye, Antal Gyula ref. lelkész a lévai ref. egyház, Libermann Jakab főrabbi a zsidó hitközség jókívánatait fejezték ki. A kőrömcshányi ev. egyházközösség üdvözlését Holcsik lelkész németül tolmácsolta. Alsószélesény egyházának üdvözlését Smid Lehel, a Zseliz és vidékének szörényváti Schöpflin Róbert, a lévai Kaszinóré Schubert Tóder, az Izz. Nőegylet Déak Adolf, a Ref. Nőegyletét Bakos Lajosné, az Iparoskert Frasn József, az áll. polg. iskola tanári testületét Hromada János igazgató, az iparostanonciskola tanítói karát Bányai Ferenc tolmácsolta. Eljött az árvaház is, az árvaházi irgalmas nővérek és Offermann Ágostonné az árvaházat fennartó nőegylet elnökőné is, hogy üdvözlőjk az árvaház munkás titkárait. Hruza tanfelfüggyelő után meghatározott beszédet intézett a régiek nevében Karafiát Mária dr. a jubiliánshoz, azok nevében, akik Bándy közérdekű szereplésének kezdettől fogva a tanui. A jubiliás megindult hangon mondott köszönetet a nem várt ünnepelésért. Majd az üdvözlő táviratok nagy garmadájt olvasták fel. Fajnor dr. püspöktől kezdve a magasabb evang. egyházi és világi funkcionáriusok és az egyházközösségek sokasága üdvözölte a negyven év óta fáradozó lelkészt. A diszkozzgyűlés után közelébe volt a Vigadó éttermében, ahol száznál többen jelentek meg s ahol számos pohárköszöntőben ünnepelték Bándy Endrét és kiemelték, hogy a jubileumi ünnepeket Bándy titkározása ellenére rendezték meg. Felszólaltak Bogner Gyula, Kern Oszkár, Lic. Fizely Ödön, Smid Lehel, Schubert kőrönci bányatanácsos (magyarul kezdte és németül folytatta beszédét) és Balogh Sándor dr. Végül Bándy Endre köszönte meg az üdvözléseket.

— **Felhívás Léva közönségéhez.** Az inszibirótság, amely a teli segélyalkotó lebonyolításra alakult, felhívja a város közönségét, hogy a már közöli százalékkulcs arányában járuljon hozzá az emberbaráti akció sikeréhez, a nagyművi nyomor és munkanélküliség enyhítéséhez. A befolyt összegek a helyi lapokban nyugtattatnak. A járulékok a városi pénztárbá fizetendők. Hangsúlyozzuk, hogy az inszjárulékok mindenek előtt munkadíjak fedezésére kívánjuk fordítani és hasznos közmunkákba beletetni! Megvárunk győződve arról, hogy Léva

rich Ferencné, Fischer Andrásné, Szandtner Ernőné, Belcsák Károlyné. — Év multán, 1873. dec. 8. az elnökön egészségi okokból lemondott, s a tisztet Mácsay Lukácsné szül. Gludovics Vilma vállalta. A titkárságot pedig Boronkay Antónia. Az egyesület külső kapcsolatainak biztosítására megnyerték Frank Ferenc kegyesrendi tanárt, valamint Lakner László uradalmi számtartót, a Város gazdasági életében mind fontosabb tényezővé vált Leidenfroszt családnak bizalmasát.

Az egyesület ezen korának lelke Mácsayné volt. 1895-ben, adósságfizetést teljesített a választmány, mikor Őt a Közgyűlésnek tiszteletbeli tagul ajánlotta: „M. L.-né irányában, ki az Alkotmány helyreállítását követő években az előbbi sikertelen próbálgatások után az Egyesület megteremtésében oly előkelő szerepet játszott, s az egyleti életben oly soká a világitó fénypontot képezte, csak egy régi tartozását ró le az Eglyet, midőt Őt legelső tiszteletbeli tagjává választja.” szolt a Határozat.

Ez a korszak azonban csak a kísérletezéseké volt, ami közben Fröbel-rendszerű kised-ővoíntézet is tartott fenn az Eglyet. Ugy hogy évtized fordultán a szeretet bárkájából kibocsátott 2. galamb már egy egész konkrét célú egyesületi élet lehetőségének olajágával térhetett vissza. Ugyanis az 1882-ik évben új Alapszabályok, új választmány, új elnökség és az új tisztikar Új-vizekre vitte az Egyesület hajóját. Elbocsátotta az emberszeretnek azt a bibliás 3-ik galambját, mely azóta Léván és környékén annyi házipéren alatt, annyi szíven találta s találja meg napjainkban is az élő humanizmus

termékenység áztatta talajából növe tisztabuzaszmet, melyből az Árváknak felterített asztalra is eljut nemcsak a mindennapi kenyér, de az ünnepi kalács is.

Nőegyletünknek ehhez a maig Ötven évet befutott 3-ik munkás lusztrumához, a Pestalozzi-féle árvaevéles terére lépéshez Lévának a szintén a Nyolcvanas évek elején keletkezett lapja, a Bars adta meg az impulzust. Vonatkozólag tudni kell, hogy az elnökőné férje, Mácsay Lukács, mint Léva polgármestere a város első hírlapsajtóját mindjárt annak születésénél sajátította ki a maga társadalombölcséletének propagálására. Hivatott újságról volt, még a „Márciusi-íjjak” társaságából, aki az Elyomatás éveiben a pesti lapokat — a Pesti Naplótól a Hölgyfutárig — látta el a Barsmegeyi és Léva-i hírekkel. — Holló Sándor szerkesztő lapjának mindjárt a legelső, az 1881-iki évfolyamában jelentette a régi egyesület új célkitűzését, s hogy annak megvalósítására, az újra szervezkedett egyelet elnöki tiszteletvállalására sikerült megnyerni Mailáth István Leidenfroszt Flóra főispánnét — a legfontosabb belső teendő, a pénztárosi és alelnöki munkák végzésére pedig Szakmáry Endre földbírtokost és feleségét.

E korszak első választmányaként az 1881 január 8-án tartott közgyűlés jegyzőkönyve ezt a névsort őrzi: Balbach Andrásné, Belcsák Lászlóné, Beszedits Sándorné, Bolemán Edéné, Cseky Flórisné (aki a 2-ik korszaknak nyolc évig volt a gondos pénztárnokőné s az újra szervezkedett Eglyetnek 3039 forint 85 krajcárt adott át) Domján

Lőrinczné, Friedmann Árminné, Heinrich Ferencné, Lakner Lászlóné, Leidenfroszt Károlyné, Leidenfroszt Gyuláné, Levatic Gusztávné, Levatic Mártonné, Mácsay Lukácsné Nemecsek Gyuláné, Rimanóczy Antónia, Szilassy Gáborné és Varga Edéné. A rövidesen Holló Sándornéval és dr. Pólya Józsefnéval, majd Berger Adolfné - dr. Frommer Ignácné - Schleifer Árminné - Czirok Jánosné - Merkáder Alajosné - Bolemán Józsefné és Tóth Zsigmondnéval kiévezített s pótlót asszonyosereg volt az, mely az Árvaházat az első évtized — a 80-as évek — nehézségein átvetve, az Ötvenév szeretet-alapjára állította azt. — Holló, mint az új alakulat titkárja lapjában az Árvaházról, az eszme megvalósításának külső feltételeiről jelentette meg tikketeket a nagyközönség, az új tagok számára. Egy organizált intézet belső életét szabályozó Rendszabályzatot is kidolgozott, olyat, mely ma is mintaul szolgálhat. —

Emlékezt! szállj vissza egy termékeny, egy szép városi Multba. Abba, mely Lévának ősi kultikus jelleghez képest, de a civilizáció szükségét is mindig érzett hajlandósága szerint is, annyi várost-jelentő intézményt tudott kitermelni — Önergeből! — mint a főgimnázium, a zárdai leányiskola a megyei 2-ik kórház, a Garamvölgyi vasut, az 50-s több évre predestinált helyilap. Az Árvaház is köztük volt.

E napokban van Ötven éve. Ugyanílyen, borongásban is szép ősznap déli órájában volt. Itt állottunk az Árvaház, akkor Terelmes-neven emlegették duplaépület nagyobb kapuja előtt: Mácsay Lukács, a Város polgármestere, Brach Ferenc főorvos,

város közönsége a helyzet komolyságát felülősségteljesen megértve, teljesíti kötelességét és áldozatkészségével segítségére siet az inséget szenvedőknek. A városi tanács pedig arra kéri fel az adózó közönséget, hogy adótervezését legjobb tehátégre szentelje, hogy az adók befizetésével lehetővé válik a közmunkák megindítása, míattal a munkanélküliség enyhül.

— **Ma délután 4 óraker meggyeszer az árvaház előadása.** Az árvaház növendékeinek a Kath. Kőr szüpadán rendezett két előadása az árvaház barátainak és pártolónak körében olyan nagy hatást és kellemes benyomást keltett, hogy azt közkívánatra meg kell ismételnünk. Ugyanis az előző előadásokon nagyon sokan nem fértek már be a terembe. Az előadás most is díjjalan, de adományokat szívesen fogadnak az árvaház javára.

— **A járási ifjúságot gondozó egyesület által rendezett jótékony karácsonya ünnepe** első etteppája csütörtökön este zajlott le a főtéren, a hideg idő ellenére is nagy közönség jelenlétében. A program során Ravasz Viktor dr. képviselő és Csernák Gyula városbíró helyettes mondtak beszédeket. Az ünnepep után a jelenlévő nagy számú kommunisák menetebe rendezkedtek és úgy akartak felvonulni, de a kivonult karhatalom ebben megakadályozta őket. Másnap lovasbandériumos menet kíséretében folyt le a ruhagyűjtés. A karácsonya állítása posztikus szép gondolat, de a felvonulás a mai komoly időkben túl teatralis és nincs összhangban az ügy komolyságával. A kis gyermekek szerepeltetése a hideg időben sem helyesíthető. A program másik része ma este fog lezajlani.

— **Karácsonyi előadás.** A Lévai Férfi Mária Kongregáció a karácsonyi ünnepek alkalmából a zárda tornateremben karácsonyi hangulatú színelőadást rendez. Előadja a Béke és a Botleheimi bakter című pásztorjátékot, Szabó János kedves műveit. Az érdeklődő közönség figyelmét előre is felhívja a rendezőség a szépnek égerkező előadásra.

— **Vallásos estély.** A Ref. Nőgyűlet a Prot. Leánykör tagjainak közreműködésével a ref. egyház tanácstermében f. h. 11-én este pontos 6 órai kezdettel vallásos estélyt rendez a következő műsorral: Közének LXV. Zsolttár. Bibliamagyarázat, tartja Soós Endre nagydi ref. lelkész. Csendes éj, hozsanna,

éneklik a Prot. Leánykör tagjai. (Közkívánatra újból.) A pénz nem boldogít. (Jókai után.) Szavajja Bottlik Irma. (Közkívánatra újból.) Karácsonyi álmom, számim 1 felvonásban. E. G. adják a Leánykör tagjai s az iskolás gyermekek. Nagy Vincs: Itan tagadókhoz. Szavajja Patkós Ids. (Közkívánatra újból.) Karácsonyi babavasar, színelőke 1 felvonásban. Előadják a Leánykör tagjai és az iskolás gyermekek. Ima. Közének 62. D. cserét. Az estély jövedelmét a szegény gyermekek felruházására fordítjuk. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

— **Chanukka gyermekdélután.** A Lévai Izraelita Féllegység f. h. 18-án, vasárnap d. u. fel 5 órai kezdettel az izraelita hitközség tanácstermében Chanukka gyermekdélután rendez, melyre a t. tagokat és ismerőseiket, valamint az érdeklődőket tisztelettel meghívja a Rendezőség.

— **Az árvaházat fenntartó Lévai Nőgyűlet** f. h. 6-án este tartotta közgyűlését O'fermann Ágostonné ügyvezető alelnök vezetésével, akinek megnyitója után Bányi Endre titkár: terjesztette elő jelentését az árvaház életéről és működéséről. Rimutató az elmúlt év nehézségeire, amely az árvaház gazdasági viszonyaira és ránehezedett, de a jövővi emberek az árvaház mellé állottak és bár nagy takarékossgal, de a legszükségesebbeket mégis csak betudták szerezni. *Sajnos a jelentkező árvákat nem tudták mind felvenni, erre a hely sem elegendő az árvaház építételek szűk volta miatt.* A jelentés szerint az 1931. év végén az árvaházban 40 növendék volt, 15 fiú és 25 leány. Ezek közül ovodás 5, elemi iskolás 27, polgári iskolás 8. Hogy ennyi árváról tudtak gondoskodni, abban nagy érdemük van a nőgyűlet azon buzgó tagjainak, akik a jótékony előadások rendezésében és a gyűjtések eszközlésében fáradságtalanul részt vettek. A közgyűlés a titkari jelentést egyhangusan tudomásul vette. — Ezután a pöztáros terjesztette be a számadásokat, melyeket a számvizsgáló bizottság megvizsgált, a választmány pedig felülvizsgált és helyesnek találta. A közgyűlés a folyó évi költség-előirányzat tárgyalásánál a szükségletet 57.500 koronában állapította meg, melyre a fedezet csak 34.000 K, így a hiány 23.500 korone. A hiány fedezésére a közgyűlés azt ajánlja a választmányának, hogy fejtsen ki minél nagyobb tevékenységet a szükséges összeget előteremtésre. Az indítványok során

a közgyűlés elhatározta, hogy a jövőben költségimelés miatt nyomtatott meghívókat a gyűlésekre nem bocsát ki, hanem a Barsban nyilvános meghívót fog kiadni, mire az érdeklődők figyelmét már most ráirányítja.

— **Teadelután.** A Mikabai zsidó tornaegylet vasárnap f. h. 11-én 1/25 órai kezdettel rendezi II. teadelutánját a Síránsty szálló éttermében. Zene: Bus Boys. Az érdeklődőket tisztelettel meghívja a Rendezőség.

— **„Barsi lakodalom“ a pozsonyi rádióban** A pozsonyi „Rádiójournál“ 1933. jan. 8-án fogja közvetíteni Lévaóri a barsi népi szokásokat „Barsi lakodalom“ címen. A próbák 40 óbarsi lakos és 8 ottani muzsikusközreműködésével már két hónapja folynak Holecák gym. tanár vezetésével. A „Barsi lakodalom“ a lévai tanítóképző zeneismeréből lesz közvetítve (telefonon a postára, onnan Pozsonyba ahonnan az összes ösl. atomások átveszik) és kb. 3 óraig fog tartani (16—17 és 19—21 óra). A népi szokásokon kívül, amelyek Holecák tanár magyarázó előadása kíséri, néhány beszéd, enek és zene egészíti ki a programot. Így Holecák tanár fog beszélni „A mi vidékünk“ címen az itteni népkultúráról, (népvissiet, szokások, népdalok, népművészet stb.) utána Zuerer gym. tanár Léva történetéről mond néhány szót, majd Walló Albert gym. igazgató „Léva — kulturális és gazdasági központ“ címen fog előadást tartani. Közben Holecák Jaroslavnó fog énekelni szlovák népdalokat. Zoogorán kíséri Pázmány Lonke. Majd a képzésdeszek ferikere, vegyeskara és orchestra ad elő részleteket az „Obsitos leánya“ című operettből. (Dirigeus Kaiser tanár.) Végül Rozsnyó József tarogató szoljója következik, akit Bittó Sándor konzervatorista kíséri violon csellon.

— **A lévai izr. agghenhat vezetősége alapító és pártoló tagok gyűjtését határozta el.** Félkéri ezuton is azon hitközségi tagokat, akik még eddig nem voltak tagjai a meuházat fenntartó egyletnek, hogy lépjenek be és vegyék ki részüket ezen emberbaráti intézmény felvirágztatásában. Alapítási összeg 1000 K, pártoló tagjaid havi 2-50 vagy 5 K, ki-ki milyen összeggel óhajt részt venni benne. Kéri a t. hitközségi tagokat, hogy jelentsék be még e hónapban belépésüket Schulcz Ignác egyleti elnöknel. A tag-ság január 1-től fog kezdődni.

a Kórház megalkotója, Holló Sándor, ugys mint a Bars alapító-szerkesztője s nekem tanítóképezdei idősb rang- és kartársam. A kettős hák akkoriban jutott egy rendezetlen nagyobb kölesön fejében a Takarékpénztár tulajdonába s ennek nagylekű gesztusa szerint, egyelőre félig-meddig a Mácsányi vezetésében állott s kisedővót fenntartott Nőgyűletébe. Csekélységet mint egy Árvaháznak abszolváit növendékek voltak be a tervezésükbe. A város lelkiismeretnek oszlopos tagjai t. i. plumaikat tárgyalják, akarták dülőre vinni a helyi szemlén.

A polgármestert illette az első szó:

— Adjátok át a házakat egészen a Nőgyűleti Asszonyoknak. Azért is, hogy az árvák ne rágják örökké a város füléit. — A módot a szerkesztőknek illet ajánlani:

— Fordítsa a pénzintézet évi tiszta jövedelmének egyötöd részét jótékony célokra — első sorban a Nőgyűletiekre, s törlessze így annuálva őnmaga a 12000 forint magokövetelését. Az egylet majd a fogyó kamatokat fizeti. — Leadta nyilatkozatát a nagy humanista orvos is. Cinikus volt, de pecsételő:

— Lukács! látom, már megint szerencsés van a Spórkasszáddal is, meg a pazarló Asszony-népeddel is. Feltaláltad, miként kell az Adósságukat magával a hitelezőjükkkel kifizettetni!

Három nyilatkozat elintézte a transzaktiót. A három oszlop csak úgy állva írta meg a macskafejú kövekből rakott gyalogjárón Léva lelkének három alapítórvényét: Vérszerződést, Arany - bullát,

Pragmatika Szankciót. Mindhárom Léva zive-javát tette le a humanizmus oltárára... En? ... én csak kaptam: kötelességet. A hivatalát nagyságos lépésekkel s közben kiadós pauzákkal járt filozófus - Mácsay, a Bars hasábjait azzal utalta ki részemre, hogy nekem de-generere kötelességem az Árvaügyet szolgálnom. Mondottuk fentebb: a legfelsőbb munkatársra volt a lapnak, olyan, aki a vonal alatt „Luna“ néven a Város lakosságának szellemét is nevelte, idomította. Adott is mindjárt egy klaszikus formába öltöző epigrammát a legközelebbi száma:

... a pályán,

Melyet az emberiség köjjava tűze élenk
Oh hölgyek! kik munka - s vagyont áldoztok arra
Kisdedeinknek hogy nyissatok óv-tanodát —
S éveken át Órangyaloként vittétek az úton,
Melyen az emberiség s háza údve ragyog...
Es hogy örül az óv-ügy, biztos révbe betajta,
Védő szárnyaitok védik az Árva-lyület!
Szászor, eerszer is üdvözlünk — Nemtől Körünknek!
Művetekért mindig Áldva legyen Nevetek!

Léva öregebb pénzintézetét, Önmagukat nem énekelhette meg Luna. Most, az árvaügy Ötvenvé a Takarékpénztár nevét is áldja, mely tartós emléket emelt önmagának. — Fény nevére! Áldás életére! — Ha eljön az ideje, hogy a Pénzintézetnek városfejlesztő, társadalomépítő kataszterében is vezető épületeknek a falába a megajándékozott... igen! az isteni lelkiüket valósággal „elparazolt“ Asszonyok további utódai majd márványtáblát fognak állítani: az ateista híru, de nemkevésbé isteni lelkű főorvos

Spórkasszájának neve bizonyára aranybetűkkel fog oda felírtni. —

Az óvitanoda, az ovoda ezzel át volt adható a Szeppesi-alapítványon szintén akkoriban alakult zárda leányiskolának. A véglegesen birtokbavett Terelmes-házba pedig elhelyezte a Nőgyűlet Árva-házat. A nagyobbik fél t. i. — melyben ma „örül az Árvaügy“ — kiadottat jövedelem-zaporításra, s a kisebbikben mindjárt az 1882. évkén Szeretetünnepe-re felgyújtották a legelső Karácsonyfát — négy, éppen a városi hatóságnak „fület rágott“ árvagyerek számára. Első felügyelőnőül alkalmazták az Ovodánál is segédkezett Krausznet, kit Techlár Evelyn váltott fel (1885—1891). Utóbb özv. Schön Ferencné sz. Baudiss Amália (1891—1898) majd özv. Herschmanek Antalné sz. Brauner Etelka 1898-tól látta el az anyahelyettesítő tisztelet 1901-ig, mikor a ma is munkás Tiszelenő Nővérek vették kezükbe a társadást és felelősségteljes árva-nevelést. —

Ezzel azután megkezdődött az állandó permanenciát kívánt egyleti nagy munka. Olyan, mely a szeretet utját építette az emberi zivekhez, s az embernek utját vezette az Istenhez. Az évek s benné az intézeti árvák számának növekedésével természetesen ezt az utat mind szélesebbre kellett kiépíteni az anyagi források keresése közben. Kiadós taggyűjtések révén a lehető biztos költségvetési alapot kellett megrögzíteni a lelkes Választmányoknak, melyekben felekezeti- s osztály-különbség nélkül volt képviselve Léva nőtársasága.

— **Ingyentej akoló.** A lévai Izs. Nőegylet, úgy mint az elmúlt években, az izs. felekezeti iskolát látogató szegénysorsú gyermekeket tejjel és süteménnyel látja el. Az idén 29 gyermek részesül ingyen tejjel. Az akció december elsejétől tavaszig tart.

— **Magyar Minerva.** A jövő évben immár IV. évfolyamába lépő Magyar Minervának legutóbbi száma a napokban látott napvilágra. A 36 oldalas és a szokottnál is színesebb és érdekesebb novemberi számba cikkeket írtak: Bognár Cecél dr. egyetemi tanár, Szombathy Viktor író, dr. Farkas Gaiza, Tamás Mihály, N. Jaszó Olga, Bárd Oszkár dr., Bartalis János, Tompa László és mások. A július és augusztus kivételével havonként megjelenő folyóirat előfizetési ára egy évre 30 Ké. Egyes szám ára 3 Ké, mely összeg bélyegeken is beküldhető. Csekkpótlat kívánásra készségük küld a kiadóhivatalt: Bratislava, Kertész u. 1.

— **Ki szerelhet iparszerűleg rádióantennát?** A kereskedelemügyi minisztérium a postaügyi minisztériummal egyértelműleg most közölte az érdekelt ipari körökkel, hogy a rádióállomások küldő és fogó antennái rádiótvárú és rádiótvábesztelő szerkezetek alkatrészeinek teletitandók s így ezek birtokbantartásához a kereskedelemügyi minisztérium külön engedélyre van szükség, ha az illető kereskedőnek vagy iparosnak rádióalkellék árusítási concessiója nincs. Ezért a külső antennák szerelését csak oly elektrotechnikus cégek végezhetik, amelyeknek rádióalkellék tartási engedélyük van. Ezzel szemben nem szerelhet antennát oly elektrotechnikus, akinek rádióantennák tartási engedélye nincs és oly rádiókereskedő, akinek elektrotechnikai jogosítványa nincs, miután villanyszerelési szakismeretet követelő szakmunkáról van szó.

— **A kipuffogók hangtompításáról és a kőtűszerek kötelező készletéről szóló rendelet** december 18-án lép életbe. Eddig az időpontig minden motoros jármű tulajdonosa köteles autójáról vagy motoros kerékpárjáról eltávolítani minden olyan berendezést, amely lehetővé teszi a kipuffogó megrövidítését vagy a szabad kipuffogást, ellenkező esetben büntető eljárás megindításának teszi ki magát. Ugyanezen a napon lép életbe az a rendelet is, amelynek értelmében minden motoros jármű köteles uti gyógyszerárt tartani, amelynek a következőket kell tartalmaznia: legalább két kis és két közepes kötés*, 25 gr. vattát, egy 10

cm. széles és 5 m. hosszú kalliko-kötést és jódinturát. Ezeket az első segélynyújtásra szolgáló szerkezet áthatalan csomagban kell tartani, hogy ne ferközhesen bele por és egyéb tisztálanság. Az említett naptól kezdve csendőrök fogják megvizsgálni a csomagok tartalmát, hogy megfelel-e a törvényesen előírt minimális követelménynek.

— **Megfázott, náthás, vagy mi a baja?** Ősz idején gyakran ezzel a kérdéssel köszöntik egymást az ismerősök. — Szinte már természetesen veszik, hogy ilyenkor mindenkinek át kell esnie egy kis megfázással vagy náthával. Azonban tulajdonképpen mi is meghűlés? A meghűlés olyan állapot, midőn testünk a megszokottnál alacsonyabb hőmérsékletnek van kitéve. Egyek azt hiszik, hogy a hideg levegő beelégzése által is megfázhat az ember. Azelőtt sok olyan betegséget is megfázásnak tulajdonítottak, melyekről már kiitták, hogy fertőző természetűek. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a megfázásnak, átmedvesedésnek semmiféle jelentősége nincs. Sőt éppen ellenkezőleg, a megfázás teszi a testet igen sokszor alkalmassá és fogékonyra a fertőző okozó baktériumok befogadására. Mivel általában jelentéktelen bajnak tekintik, alig tesznek valamit megelőzésére, illetve megszüntetésére érdekében. Sokan szabadalmazott gyógyszereket szednek, mások pedig szeszes italt, főleg forrált bort isznak. — Mindezek természetesen többet ártanak, mint amennyit használnak. Meghűlésnek esetén haladéktalanul arra kell törekednünk, hogy csirájában elfojtsuk. Ehhez szükséges, hogy a betegség kezdő tünetei el ne kerüljék figyelmünket.

Ilyen például a rázó hideg és gyakori tüszeszénés. Ilyenkor hatásosnak szokott bizonyulni a forró lábfürdő. Legyen a fürdő olyan meleg, amennyire csak kibírjuk, miközben állandóan hozzáönlhetünk még egy kis forró vizet. Közben limonádét ihatunk, míg csak el nem kezdünk izzadni. A nátha a meghűlésnek egyik kísérő jelensége. Heves fejfájás, levertség és étvágytalanság kíséretében hirtelen jelentkezik. Majd fájni kezd a hát és a keresztcsont térsége. Ebben a legkorábbi stádiumban a betegség további fejlődését úgy is megakadályozhatjuk, hogy a beteget ágyba fektetjük és az orvos utasításának megfelelőleg kis kinniből és aszpirinből álló keveréket adunk neki. Az orvos utasítására a betegségeknek ebben a szakaszában főleg azart van szükség, mert a

kinin nem közömbös a szervezetre nézve és kellenél nagyobb adag bevételénél nemcsak fülűzgat, hanem maradóan szűköséget is okozhat. Gyakran egy nagy ágyba fekvés és egy-két ilyen por bevételével elfojtja a kezdődő kört. Mikor pedig köhögés, láz, hányás, vagy hasmenés jelentkezik, akkor már feltétlenül az orvosnak kell a nagy felelősséggel járó rendszeres kezelést átvenni.

— **Ki a konkurrens?** A legfelső bíróságnak egy konkrét esetről kifolyóan, a tisztességtelen versenyről szóló törvény 15. szakasza alapján a konkurrens fogalmának meghatározásával kellett foglalkoznia. A törvény 46. szakasza szerint konkurrens minden olyan vállalkozó, aki egyedül, vagy hasonló teljesítményt végez, vagy egyáltalán egyenlő vagy hasonló ágazatban működik. A legfelső bíróság azt következtetett ebből, hogy a konkurrens fogalma akkor is adva van, ha nem egyforma áruval van szó. A konkurrenciát az sem zárna ki, ha nem egyforma nem áruval van szó, ha csak a személynél, mint konkurrensnek ugyanezen vagy hasonló gazdasági ágazatban működnek. A törvény azért tartalmazza ezt a rendelkezést, mert a hasonló ágazatokban is bekövetkeztetik egy vállalat veszélyeztetése más személy cselekedete által. A törvény továbbá kizártnak tartja a konkurrenciát, ha a vállalkozó olyan gazdasági ágazatban működik, amely nem hasonlít egy másik vállalkozó vállalatához. A törvény tendenciája értelmében a hasonlóságot illetően akkor lehet határvonalat vonni, ha a vállalkozó vagy az áru összetevészhatóságának lehetőségére az átlaggyasztó szemében adva van.

— **Lehet-e ijedtségtől meghalni?** Többnyire nem gondolja senki sem komolyan, ha ezzel a szólással módozik: „Ijedtemben meghalnak, ha...”. Újabb tudományos kutatások azonban tényként állítják mag, hogy lehetséges ez az eset is, természetesen többnyire csak olyan embereknél, akiknek a szíve beteg vagy gyenge. Egy elektrokardiogram segítségével eszközölt kutatások bizonyították, hogy bizonyos körülmények között egy nem egészen normális szív hirtelen megszűnhet funkcionálni és abba az állapotba kerülhet, amelyet az orvostudomány szívillózánsnak nevez. Állatoknál ez az állapot cakhamar megveszik, az embereknél azonban rendszerint halálal végződik. Ezen a nyomon elindulva aztán megállapított nyert, hogy a szívet ellátó ide-

Mindjárt a kezdetnél bevezették az ősi terménygyűjtést, amit rövidesen a vidékre is kiterjesztették. A lévai, verebelyi és aranyosmaróti szolgabírói hivatalok, ezek főbírái — Ordódy Endre, Nedeczky Vince — szereztek ebben nagy érdemeket. A megye déli vidékén Schöpflin Róbertné mindig eredményes vezetésével Zseliz széplelkű Asszony- és leánytársadalmá — akárcsak egy vidéki-választmány buzgólkodott. Hölgyeink mint a jó ügy koldusa! fokonték találekonyabbak lettek az alkalom megkeresésében, hogy ezek révén biztosnak vehető fix-tételek kerüljenek az évi költségvetések bevételi rovataiba. „Az Árvaházat fenntartó Nőegylet” Meghívói a legváltozatosabb címeiken invitálták a Községet az egyesület pénztárán túl a nemesen adózók lelkét is gazdagító legkülönfélébb szeretet-ünnepélyekre. A pénztár pedig mindig üresnek volt nyitvatartva, a jökevény adakozó község előtt. A szeptember-októberi választmányi gyűléseknek mindjárt a Holló-féle titkári-érától kezdve mindmáig állandó témája a télen át, az év folyamán rendezendő mulatságok s egyéb gyűjtő-alkalmak sorának megállapítása.

Korjellemző dokumentumok gyanánt is szolgálhatnak a címek: a táncestélyek, koszorúk, hangversenyek, dalestélyek, műkedvelőidők, piknik, kóstoló, tyukverő, tombolaest, sorsjáték, álarcsósból, rózsinászi-dominó, leányest, virág- és gyermeknap, vásár- és ünnepnap perselyes gyűjtések... a női leleményesség varázskertjének bájos dokumentumai.

Megtudtuk a városban mozdítani mindent, mindent, akikben az azok rendezéséhez, nyilvános sze-

repléshez alkalmas véna volt. Az Ötvenedik év mai estejének lesz tanúságtétele, hogy országhatárokat tekintet nélkül — kelet- dél- északra! — a szent ügyek bírodalmának felkent, művészelkü papjait — köztük egy beérkező kis papnót is — mozgósítani tudott az Egylet... tagjai, az egész Város, egy nagy Vidék gyönyörködtetésére — a humanitás ol-tárán való áldozásra. — Az Árvaházal egyidős Bars szerkesztőségében pedig mindig volt emberük: maguk a Szerkesztők, akik a riadót, a beszámolót is, a köszönetnyilvánításokat is pontosan hozták. Szinte hiányos volt a lapszám, ha árvaházi-hir nem volt benne. Az egyesületi elnökök és alelnökök hívó-kérő-nyugtató-nevei a jöteknység fogalmát szimbolizálták a városban és vidéken. — A különböző célokat szolgáló Egyesületeken, Társulatokon túl ki tudták nyitni a Hivatalok nyirkogó ajtóit is. Nincs Lévanak, a régi Barsmegyének hivatala, egylete, iskolája, mely ne dicsekedhetnék, hogy volt nexusban az Árvaházal: a névtelen IX-utca sporttársadalmától a pereskedő embereknék igazságot osztó hivatala. A Járásbíróság régebben is, ma is — Pogány Virgil, Jan Sandtner, dr. Valló János — az igazság szeretete nevében küldte és küldi a különböző címeiken hozzájuk jutott összegeket az Árvának.

A pénztézetek: a fentebb méltattuk öreg Takaréék, ma Első Bank — a Hitelintézet, s amibe utóbb beleolvadt: a Barsmegyei Népbank pénzügyi gazdálkodásukba a szeretet-politikáját is állandóan beillesztették az évtizedeken át. Az időszaki gyűjtéseken túl folytontartó jöteknységű évi osztálkokban részesítették. — Az Árvaházat fenntartó Nő-

egylet címe-neve a pauperizmus elleni küzdelem kö-telességét nevelte a szívekben... „a segélylők-r szavak nélkül is nemesen érző embereknben”, mint azt a leánygárdából választott helyettes, Karafiáth Zsuzsa írta a költő-titkár Kersket is fájó-melegen bucsuztarta — 1927 — évi beszámolójában. Öröm és bánat, vigasztalás és gyász — hála: hogy az előbb állókból több — az egyesületi jegyzőkönyvek hat vaskos kötetében. Női lelkek beszédes bibliája az emberszeretetről, az abban mindig hívó lelkek mindennapi olvasására.

Sokat gondolkoztam azon, hogy mi volt, ki volt az a csodálatos erő, ami az Egyesületnek leg-kitartóbb Mecenását tudta oly szorosan magához fűzni. A lévai Úrdatalmat értem.

Az Árvanévelés terén kifejtett eredményes egy-jeti munkásság? A jöteknység gyakorlásában rejlő szuggesztív erő? A jót magáért a jőit cselekedtető gyermekvédelem Nemtője?

Az ok keresésében azután elérkeztem azok-hoz az utakhoz is, melyeket mint az Egylet titká-rának az első elnök, Léva-szerető Kiskeresékényi házába illett a szives invitálások megtennem. Minden a választmányi elé kerülő fontosabb ügyet a pénztárossal egyetemben ott intéztünk el Mailáth Istvánéknak — az ő ideális tartalma lelkesedésével, példáulos buzzalmával, szívós munkakedvével, a nemes hivatásban volt kedves kirtartásával, szerez-tetelmű, családias modorával. Ezek, ilyenek ma-gyarazzák, hogy mikor utóbb — 1904 — övezgyi fátýolában a legelső elnököt le fog mondani, az ősz-yes elnöki jogok megtartásával örökös tiszteltbeli elnöknek tekinti továbbra is az Egylet.

geknek nagy, néha döntő szerepe van az ilyen állapot előidézésében. A normális ember kibírja a legnagyobb ijedséget is, más az eset azonban a szivbetegknél, akiknél tudvalevőleg egyáltalán lehetőleg minden izgalom törlendő.

— **Az árvaház karácsonyára** felhívjuk a hölgyek figyelmét. Szeretettel adományaikat kérjük időben beküldeni, hogy az esetleges hiányokat vásárlással idejében pótolhassuk.

— **A lévai autótulajdonosok** pénteken este az új autótörvényt és autódó emelés ügyében értekezletet tartottak, ahol kimondták, hogy csatlakoznak a ma, vasárnap Nyitra tartandó nagy tiltakozás gyűléséhez.

— **A vasuti felelőssége a vasuti átjárónál történt balesetért.** A legfelső bíróság elvi jelentőségű döntést hozott a nem védett vasuti átjárónál történő baleseteket illetően. Egy teherautó nem védett vasuti átjárón akart áthaladni, jöhet a közlekedő vonat figyelmeztető jeleket adott le. Az összejáratásnál a kocsivezető mellett fűtő utas életét veszítette. Az övezet kártérítésért perelte a vasutat, az elsőfokú bíróság azonban elutasította a keresetet. A másodfokú bíróság azonban helytadott a keresetnek és elítélte a vasutat, azzal a megköveteléssel, hogy a kocsivezető gondatlansága nincs bizonyítva és hogy a vasutnak mindent meg kell tennie, hogy az átjárónál a közúti járművek ne kerülhessenek a vágányokra vonat közlekedésekor, azaz sorompót kell felállítani, még ha ezt a vasuti szabályzat és a hatóságok nem is írták elő. A legfelső bíróság megsemmisítette ezt az ítéletet, azzal a megköveteléssel, hogy a sorompó nem arra szolgál, hogy összejáratásokat meggátoljon, hanem az csak figyelmeztető jel. Ha tehát vasuti átjárónál nincs is sorompó, úgy az összejáratásért mégsem lehet a vasutat felelőssé tenni.

— **Adorján Hugó dr. dalai.** Adorján Hugó doktortól régóta tudtuk, hogy kitűnő muzsikus. Néhány igen szép, hangulatos magyar dalával évek előtt ismerkedtünk meg. *Az öreg cselő, Korcsmából a kávéházba, Meghalt az édesanyám, Édesanyám ne haragudj kérlek c. dalait* és még sok más kedves szerzeményt mindenütt ismerik és dalolják, ahol a magyar dalokat szeretik. A tavasszal a szerző újabb sikert ért el szerzeményeivel. Megnyerte a budapesti Színházi Élet táncdarab pályázatát. Ezek a szerzemények olyan sikerűek voltak, hogy a fővárosi zenekarok azonnal műsorukra tűzték. A pozsonyi rádióban is több ízben hallottuk ezeket a dalokat. Most pedig négy újabb táncdarabja jelent meg Rozsavölgyi és Társa és a Színházi Élet kiadásában. *Higye el nem tudnák mást szeretni, tengődaia, De jó, ha véled vagyok slow-foxa, Csak úgy szép az élet angolvelece, Hidd el nekem focitrottya egyszerre megnyerte a zenekedvelő közönség tetszését.* A zenekarok pedig állandóan műsorukon tartják ezeket a sikerült szerzeményeket. Az új táncdarabok szövegét Barna Pal írta. Ovasóink figyelmét felhívjuk Adorján dr. szerzeményeire.

— **Öngyilkosság.** E hó 3-án Handlováról Lévára érkezett Dietrich Rudolf trouppai születésű, 23 éves gyárimunkás, aki a Bati utca 18 számú házban lakó nőismerősénél szállott meg. Dietrich itt 5-án reggel, amidőn egyedül volt a szobában, öngyilkosságát szándékkal revolverrel melbe lötte magát. Súlyos sebével a kórházba szállították. Dietrich levelet írt szüleinek, amelyben életutjának okát azzal magyarázza, hogy az élete sorsa nem úgy alakult, amint azt ő szeretne volna. Dietrichet egyébként egzaltált természetűnek jellemzik.

— **Bort loptak a pajtából.** Podluzsányban Csenger István gazdának nincsen pincéje, azért 150 liter bort a pajtában helyezte el, ahonnan ellopták. Őt falubeli suhancot vettek gyanúba, akik egy istállóban csaptak dáriddal a borral. Egyelőre tagadnak.

— **Beleesett a forró lugba.** Alsóborlón Hugyagy Ilona, egy ottani munkás felesége mosás közben a tórdra helyeztet egy 15 literes fazekat, amelyben forró lug volt. Egy óvatlan percben két éves fiacskájuk a fazékba esett. Első és másodfokú égési sebével a lévai kórházba szállították.

— Lévalak halálos katasztrófája

Véglesnél. Pénteken este megrendítő katasztrófa történt Végles mellett a vasúti átjárónál, amely sajnos, több emberáldozatot követelt. Berger József lévai porcellánedény kereskedő teherautóján a losonci vásárról igyekezett hazafelé. Az autó volánja mellett Berger veje, Steiner Lajos ült, ő vezette a kocsit, amelyen hatan vagy heten ültek. A véglesi vasúti átjárónál eddig még kiderítetlen módon az autó összejáratózt az éppen akkor teljes sebességgel arra robogó zólyomi gyorsvonattal. Az összejáratóznak borzalmas hatása volt, a teljes menetrendi gyorsasággal robogó mozdony a teherautót darabokra zúzta és az utasok az óriási lendületű széles ívekben repültek szét. Lapzártái érkezett hírek szerint a borzalmas karambolnak négy halottja van. A halottak között van az autó tulajdonosának, Berger Józsefnek a felesége és továbbá vejük, Steiner Lajos, aki az autót vezette, Ács László vásároszói rövidúru kereskedő, Ács Bódog volt lévai képezdeli gazdasági tanár fia és egy ismeretlen nevű jugoszláv vásári árus, aki Bargerékkal utazott az autón. Léváról a losonci vásárra. Berger József súlyos sérüléseket szenvedett, Legszerencsésebb volt Kurta Papi lévai nő, aki könnyebb sérülések árán menekült meg a megrendítő katasztrófából. A sebesülteket nyomban feltették a gyorsvonatra és Lévára szállították őket Mindkettőjüket a lévai kórházban ápolják. A sebesülteket a csendőrség tegnap kihallgatta, de részben az ijedségtől, részben pedig azért mert a katasztrófa pillanatok alatt történt nagy gyorsasággal következett be, semmi lényegeset mondani nem tudnak a katasztrófát előidéző körülményekről. A katasztrófa okát a folyamatosan levő vizsgálat fogja tisztázni. Állítolag a kaucyrodó miatt az autó vezetője nem vette észre idejekorán, hogy az átjáró sorompója le van eresztve. Későn fékezett, így a kocsit neki ment a sorompónak, áttörte a korlátot és a vonat elé került. A szerencsétlen Bergernének a fejét szalte le a mozdony. Hírszerint a tragédia színhelyén hárman lelték halálatukat, míg a bosnyákról azt a hírt hozta egy utas, aki a színhelyről érkezett, hogy a zólyomi kórházban halt meg.

— **Az Apolló mozgóban** ma, vasárnap d. u. 2 és 4 órákor népelőadás kettős műsorral: Egy éjszaka szerelme és A halál völgye van műsoron. Este nagy Ufaszlager! Brigitte Helm és Willy Fritsch izgalmas kém-dramája. Kedd, szerda, csütörtökön Jenny Jugo és H. Thimig a Reggelg nálad maradok című elragadóan bájos filmoperettben. Péntektől végig ismét egy szenzációs Ufaszlager! Vizsgálati fogságban. E. Fröhlich és A. Bassermannal a főszerepekben.

— **Az Orient Kinóban** ma f. hó 11-én d. u. 2 és 4 órákor népelőadásul Karamasoff a gyilkos, hangos dráma! Este utolsó előadásai az első szenzációs nagy repülő filmek. Brigitte Helm és Fröhlich a Glóriában nagy élmény. Kedd, szerdán Hogyan lesznek gazdag és boldog? címen bájos operett fog peregni George Lind és Paul Hörbigerrel a főszerepekben, leszállított helyarákkal. Csütörtökötől végig a vig hadgyakorlat, a kedvelt katonadarabok egyik legmulatságosabbika megy. Heidemann, Paulig, M. Schipper és Ida Wüst a főszerepekben.

Kozmetikai intézet. Dr. FELDMANN MIKSÁNÉ. Egyéni arcpoláé. Hajszájak végleges eltávolítása. Modern kezelés mindenféle szépségábrára. „Cosmetique Individuel” Mártonffy u. 18.

A gazdasági krízis ellen legjobban úgy védekezünk ha jó minőségű árut veszünk a legolcsóbb áron. NEUMANN GEZA divatáruház csak timondottan legjobb minőségű árut tartja és árai a karácsonyi vásár alatt szenzációsan olcsók. Férfi kalapok, ingek, nyakkendők, szetteerek, sportharisnyák, keztyűk, női divatcikkek legnagyobb választéka; egy egész szekúra már Ké 20-tól, ezért jól jegyezzük meg: jót és olcsón csak NEUMANN GEZÁNÁL, szemben a Boleman patikával.

Haskötők, sérvkötők, irrigátorok, gu miharisnyák, állatgyógyászati és egészségügyi és vegyszerek. Illatszerek, szappanok és háztartási cikkek. Bőr és diszmu árúk a legolcsóbban és legmegbízhatóbban beszerezhető PICK ENDRE medicinal drogeria Léva

Karácsonyi vásár KOHN MIKSA divatáruházban kezdetét vette, amelynek keretében rengeteg maradék féláron kerül eladásra. Pjámákra csikos selyem Ké. 5.— Pongyolára való matlissé selyem Ké. 10.— és 12.— Háziruhára való Kosmanosi színtartó divatos barchetek Ké. 5.— Schottisch és csikos jó minőségű barchetek Ké. 3.— gyapjú georgettek minden színben Ké. 10.— meleg íwaed szövetek Ké. 6.50, Moogol minden színben Ké. 8.50, Kosmanosi színör barchetek Ké. 5.— továbbá nagyon sok borsony Ké. 6.50, 8.— és 9.— Megtekintés vételekényszer nélkül.

Olcsó nagy karácsonyi vásár! Koffer csomagolás 150 Ké. felüli vásárlással. Divatárúk a legnagyobb választékban, maradékok feltűnő olcsón, állandó szőnyeg, függöny és takaró kiállítás, leszállított árak HOLZMANN BODOG divatáru cégnél Levicr.

Közönetnyilvánítás.

Néhai Weisz Kálmán temetése alkalmából a lévai izr. Neigylethez — koszorúmgváltás címen — következő adományok érkeztek: Weisz Kálmáné úrnő és családjától 500 Ké., Weisz Gyula úr és családjától 200 Ké., Dr. Priszner Gyula úr és nejétől 200 Ké., Hönig Ödön úr és családjától Csúz 200 Ké., Strasser Samu úrtól 200 Ké., Dr. Szilárd Samu úr és nejétől 100 Ké., Löwy Lipótné urnótól 50 Ké.

Fogadják a nemesszivű adományozók az egylet leghálásabb köszönetét.

Az ELNÖKSÉG.

Gyászköszönetek:

Mindazoknak, kik gyászunkat résztvételkel enyhíteni igyekeztek, köszönetünket fejezzük ki.

A WEISZ család

Mindazon jó barát és ismerősöknek, kik felejtethetetlen jó férjem elhunytá alkalmával résztvételkel fájdalommat enyhíthették és őt utolsó útjára elkísérték, ezton mondok köszönetet.

Léva, 1932. dec. 7.

Öz. HOLY GYULÁNÉ

Férjem, illetve édesapánk elhunytá alkalmából, a jól eső résztvételket, úgy szintén azoknak, akik a temetésén megjelentek, ezuton monduk hálás köszönetet.

Öz. FÖLDI ISTVÁNNÉ és gyermekei

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1932. dec. 3-tól, — 1932. dec. 10-ig.

Születés.

Kardos Karolin fia Tibor — Bartos József Feldstein Alajos fia Zdenko — Balázs Lajos Benyo Mária fia József.

Halálozás.

Rasmann Jánosné Krncsan Katalin 35 éves — Müller István 83 éves — Tomka Imre 28 éves (Belgumban 1930-ban) — Tomka Erzsébet 25 éves (Belgumban 1931-ben) — Weisz Sándor 28 éves.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsmegyei Népbank Levica, jelentése.

	dec. 3-án:	dec. 10-án:
100 pengő	—	480—
100 osztrák schilling	—	400—
1 angol font	—	107—
1 amerikai dollár	—	33,40
100 svájci frank	—	647—
100 francia frank	—	130—
100 líra	—	171—
100 német márka	—	802—
100 dinár	—	46—
100 lei	—	20—

Köszönet nyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Léva Nyöegylet

1932. október hóban

a következő kegyes adományokat kapta:

Valló Jánosné Léva 50 Ké; Holicska Anna Csejők 2 liter bab, 2 liter cicer; Dúba Andrásné Csudapuszta 101 Ké; Havalné—Dúba Eszter Csudapuszta 30 Ké; Iparos Kőr nevezetűk megváltás 10 Ké; Hencze János Franciaország 15 frank—1875 Ké; Gubik Andrásné Zsember 1 kg kenyér; Felsőgyöröd 1 drb malac; Rendőrség utján 480; Stevko Anna Gr.—Ujlalu 1 drb sült liba; Rendőrség utján büntető ügyből 10 Ké; Medvegy utódja 10 kg kenyér; Dodek János, a kath. kör termének jutányos átengedéséből 50 Ké; Juhász Lajosné Ény 1 drb kacska; Kohn Sándor, 34 gyermek ingyen nyírása; N. N. Léva 20 Ké; Jakubine Nagysalló 20 Ké; Brnák József 160 drb péksütemény; Gyekenyesi jólelkű hívek adománya: 1 1/2 zsák krumpli; 50 kg bab, 20 kg buza; 20 korszor kukorica, 15 kg liszt, 4 liter mák, 32 drb tojás, 1 kg cicer, 1 kg turó; 40 kg arpa, 5 drb csirke és 25 Ké; Felsőgyörödi jólelkű hívek adománya: 1 zsák krumpli, 40 kg bab, 30 kg buza, 17 korszor kukorica, 10 kg liszt, 10 drb tojás, 3 kg cicer, 6 drb kacska, 12 drb csirke, 5 kg alma; Alsógyörödi jólelkű hívek adománya: 50 kg bab, 1 1/2 zsák buza, 21 korszor kukorica, 1 1/2 kg mák, 8 drb liba, 9 drb kacska, 7 drb csirke, 1 drb pulyka, 6 kg lekvár; Boros Béla egy napi ingyen autó az adományok beszállítására; Zsember jólelkű hívek adománya: 3 1/2 zsák krumpli, 1 zsák bab, 30 kg buza, 8 korszor kukorica, fél zsák liszt, 42 drb tojás, 2 kg aszalt alma, 10 kg arpa, 4 drb csirke és 85 Ké; Grsztyógyörgyi jólelkű hívek adománya: 1 1/2 zsák krumpli, 30 kg bab, 20 kg buza, 5 korszor kukorica, fél zsák liszt, 2 liter mák, 8 drb tojás, 1 kg szalonna 1 drb liba, 5 drb kacska, 1 drb csirke és 5 Ké; Ladányi jólelkű hívek adománya: 1 zsák krumpli, 30 kg bab, 10 kg buza, 4 korszor kukorica, 1 zsák liszt, 5 drb tojás, 10 liter cicer, 30 kg arpa, 3 drb süttőtök és 22 Ké; Frsch József 1 napi ingyen autó az adományok beszállítására; Alsó-Péli jólelkű hívek adománya: 10 kg krumpli, 30 kg bab, 30 kg buza, 3 zsák kukorica, 4 drb tojás 5 kg arpa, 8 fej káposzta, 1 korszor hagyma; Endrédi róm. kath. iskolások adománya: 3 zsák krumpli, 1 zsák bab, 20 kg kukorica, 20 kg liszt, 54 drb tojás, 2 kg cicer, 1 pár csirke, 1 kg griz, 5 kg méz, 2 kg mák, 1 korszor hagyma, 8 fej káposzta és 3450 Ké; Bajkai kis iskolások adománya: 20 kg krumpli, 1 zsák kukorica, 5 kg arpa, 1 kg zöldség, 10 fej káposzta; Javurek Géza 1 napi ingyen autó az adományok beszállítására; N. N. Léva 60 Ké. Egy névtelen jöltevőnk 500 Ké.

1932. November hó.

Koperciczky József 30 Ké; Papp Rozália 1 q kenyérliszt; N. N. Tergénye 20 Ké; Adler Gyula 4 zsák krumpli; Hlebo Jánosné Csejők 1 kg dió, 5 kg liszt; Malényik Antónia Gyekenyes 25 Ké; Vajda Lajosné 10 Ké; N. N. Málás 20 kg. méz; Fötiszt. Pataky Sándor Nagykereskeny 5 pár csirke, 2 kg mák és dió; Lachky Elek 10 kg. borsó, 5 kg. lencse, 5 kg. Szentjános-kenyér és 1 kg. cukorka; Preizik Mór 1 q krumpli, 1 q káposzta; Vatzek Istvánné 50 Ké; N. N. Léva 100 Ké; N. N. Léva 20 Ké; Fötiszt. Váradí József Zsember 1 zsák krumpli, 8 kg. lekvár; Vilcsék Salamon jegy megváltás címén 10 Ké; Draskóczy Aglajla 20 Ké; N. N. Léva 3 kg. lekvár és 20 Ké; Höchst Leopold 10 kg. kenyér; Akúcs Lajos Nagypeszék 20 Ké; Levák Fülöpé A.-Györöd 1 hizott liba; Fötiszt. Csivriák B. 1 hizott liba és egy kotló 16 csibével; Id. Frsch Józsefné 25. m. barchet; Malomból Léva 20 kg. kenyér; Valasek 1 torta és 12 drb. krémes; Pópa Jánosné jegy megváltás címén 20 Ké; Bottka Árpád és Zoltán 100 Ké; Dr. Lauffer Lipót 4 drb. teli hálókötös; Merkader Alajosné 10 Ké; Brnák József 100 drb. péksütemény; Ferfi Kongregáció 500.—, Női Kongregáció 100.—, Boros Gyula jegy megváltás 50.—, Lauffer Sándor jegy megváltás 50.—, id. Lauffer Béla jegy megváltás 50.—, Dr. Karafiáth Marius jegy megváltás 30.—, Sárhegyi János jegy megváltás 15.—, Eder Kálmán jegy megváltás 20.—,

Pető Bertalanné 50.—, Pető István 50.—, Dr. Pető Imre 50.— Ké., Rudnyánszky Olga jegy megváltás 20.—, Birling Péter jegy megváltás 50.—, Wanger Mihály jegy megváltás 20.—, N. N. Léva 500.—, Schoeller Gusztáv 1000 Ké.

Fogadják a nemesszivű adakozók jótékonyágukért az árvák nevében köszönetünket.

OFFERMANNÉ ÁRVAI MÁRIA aelnök.

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

9.30 Hírek.	12.35 Hangv. folyt.
9.45 Hangv folyt.	13. Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi vizejl.	14.30 Hírek.
12.— Deli harangszó.	15.— Piaci árak, árf. hírek
12.25 Hírek.	16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.	

Vasárnap, december 11.

BRATISLAVA. 11 Szlovák óra 12.05 Rádiózenekar I. Scheider—Trnavsky; Róm. kath. egyházi dalok
BUDAPEST. 9 Hírek 10 Egyházi zene és szentbeszéd 11.15 Evangélikus istentisztelet. Majd Bpesti Hangv. Zenekar 14 Gramofon 15 Földművelésügyi előadás „A magyar gazda érdeklődése a szakismereteket iránt”. 15.45 Rádió Szabad Egyetem 16.30 Lutheránia Vegyeskar hangv. 17.15 Szalonzene 18.30 Novella „Cimbor” 19 Tólgányzenekara 20 Sport-eremények 20.15 Vigjáték-előadás a Studióból „Lilium” 3 felv. 21.50 Megyeri jazz-zenekara 23 Bura cigányzenekara

PRAHA. 6.45 Ébresztő 7.30 Karlsbadi hangv. 8.30 Michl orgonaművésze 9 Egyházi áriák 9.40 Cselló negyes 19 Milinovsky fuvós-zk. 20.30 Hubay J. hangv.

WIEN. 7.30 Ébresztő 8 Reggeli hangv. 9.30 Hangv. 11.30 Jazz-zenekarok 12.45 Szimfonikusok 15.30 Kamaraz. 16.50 Hummer zkar. 18.15 Zene a mikádo bírodalmából 20 Helmesberger; Az ibolyás leány c. operettje.

Hétfő, december 12.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 15.30 Benes cselló művésze 16.10 Rzkar 17 Zene 18 Fuvósötös 22.45 Rzkar

BUDAPEST. 9.15 Weidinger szalonzk. 12.05 Lakatos cigzk. 13.15 Testnevelési tanfolyam 15.30 Rádió diákfelőrája 16 Asszonyok tanácsadójá 17 „Fillerek-ből milliók” előadás 17.30 Honvéd-zk. 19 Nemet nyelv 19 Filharmoniai Társaság hangv. 21.40 Gramofon

PRAHA. 6.30 Ébresztő 11.12.10 és 13.40 Gramofon 15.30 Blecha heg.-műv. 17.50 Gramofon 19.20 Smetana Dalibor c. operája.

WIEN. 11.30 Weidenhoffer zkar. 13.20 Gramofon 17 Mayer-zk. 20.05 Zenebarátok hangv.

Kedd, december 13.

BRATISLAVA. 11.05, 17.20 Gramofon 17.50 Hangv.

BUDAPEST. 9.15 Állattalan zenesék zenekara 12.40 Hazikvintett hangv. 16 „Asszonyurfang” felolvasás 17 Hangv. 18.15 „Az újságkiadásról” előadás 18.45 „Exotikus tájakon” gramofonműv. 19.25 Görög szatirjátékok 21.30 Bartók B. zongorahangv. 22.30 Berend-zenekar

PRAHA. 6.30 Ébresztő 10.40 és 12.10 Gramofon 15.30 Novák-dalok 19.20 Operett-reszletek

WIEN. 11.30 Brunner-zkar 13.10 Gramofon 15.20 Hangv. 16.50 Weiss zkar 20.50 Tarka est

Szerda, december 14.

BRATISLAVA. 11 és 15.30 Gramofon 18 Rzkar 19.05 Gramofon 19 Mozart; Cossi fan tutte a nemzeti színházból

BUDAPEST. 9.15 Gramofon 12.05 Hangv. 15.30 Rádió diákfelőrája 16 Farkas cigzk. 17.20 „Magyar katonaköltők” előadás 17.50 Allamrendőrségi-zkar 19 Olasz nyelv 19.30 „Az ezercuk nozeter” felolvasás 20 Zenekari hangv. 21.30 Bura cigzk. 22.45 Fuvóskvintett hangv.

PRAHA. 6.30 Ébresztő 11.12.10 és 13.40 Gramofon 16.10 Rzkar 19.20 Tarka óra 20.05 Filharmonikusok hangv. 22.15 Táncczene

WIEN. 11.30 Stumpf-negyes 13.10 és 17 Gramofon 20.30 Szimfonikusok hangv.

Csütörtök, december 15.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 13.30 Rádiózkar 18.35 Gramofon

BUDAPEST. 9.15 Honvéd-zkar 12.15 Hazikvintett hangv. 16 „A bolinai fensikon” előadás 17 Földművelésügyi előadás „A magyar növénynevelés ügyének mai állása” 17.20 Marik Iren zongorahangv. 18 Cselényi J. magyar nóták énekel Bura cigányzenekarának kíséretével 19.15 Angol nyelv 19.45 Bpesti Hangv. Zenekar 21.50 Hoffmann-zkar 21 Károlyi cigzk

PRAHA. 6.15 Ébresztő 11.12.10 és 13.40 Gramofon 15.30 Nepadalok 17.50 Gramofon 19.35 Povolny szakszofonművész 19.50 Molliere; Dandin György c. műve

WIEN. 11.30 Silving-zkar 13.10 Gramofon 19.25 Römisch-zenekar

Péntek, december 16.

BRATISLAVA. 16.10 Gramofon 18.25 Az élet meghosszabbítása

BUDAPEST. 9.15 Pos ás-zkar 12.05 Gramofon 13 Testnevelési tanfolyam 15.30 Rádió diákfelőrája 16 „Az olaszok Petőfié” felolvasás 17 „A jótékony-ság művésze” előadás 17.30 Mándits-zenekar 18.50 Gyorsírás 19.20 A rádió külügyi negyedőrája 19.40 „Beethoven emlékezete” 20 Beethoven-est 21.20 Csorba cigzk 22.30 Mozart-szonáták

PRAHA. 6.30 Ébresztő 11.12.10 és 13.40 Gramofon 17.05 Ondrzsicek-negyes 19.25 Herzsmann zong.-műv. 21 Operettreszletek

WIEN. 11.30 Cerda-zkar 13.10 Gramofon 16.55 Geiger-zkar 19.15 „Bekés revizió vagy háború” előadás 19.50 Verdi; Falstaff c. operája

Szombat, december 17.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 16.10 Strauss keringők 17.10 Gramofon

BUDAPEST. 9.15 Hangv. 12.04 Virány szalonzk 16 Rádió Elet gyermekjátékzórája 17 Uray Margit magyar nótákat zongorázik 17.30 Mit üzen a rádió 18.10 Magyar nóták előadók; Sándor Maria és Pállo Imre, Kiséri Magyar cigányzenekara 19.20 „Carmen hazájában” 20 Bpesti Koncert Szalonzenekar 21 Szabó Margit és Somlay Artur előadójáték 22 Kalmár zenekara

PRAHA. 6.30 Ébresztő 11.13.40 és 17.50 Gramofon 19.20 Fuvós-zene 20.35 Órosz dalok 20.55 Kabará
WIEN. 11.30 Seidl-zenekar 13.45 Gramofon 16.35 Mandolinzene 17.35 Reidl-zenekar 19.05 Karének 22.20 Táncczene

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BELA.

Az LTE ma d. e. tartja évü rendez közzgyűlést a városi színház nagytermében.

A CSAF MLSZ déli kerülete mához egy hétre Ersekújvárott tartja közzgyűlést. A hivatalos jelölő-listában az LTE részerül Weisz Gyula, mint elnök, Blumenfeld Ferencz mint inféző-bizottsági tag és Szabados Lajos mint választmányi tag van jelölve.

Szerdán játszották le Londonban az Angol—Osztrák válogatott futball mérkőzést.

A pályát zsufolással megtöltötte a 70—80 ezer főnyi nézősereg, 12 ezren dírekte ezért utaztak Londonba, a kontinensről. Ezek között Ausztria 4 ezerrel volt képviselve. A mérkőzés előtt az angol trónörökös a király nevében üdvözölte a csapatokat. A mérkőzés óriási küzdelem után 4:3 arányban Anglia nyerte meg. A gyorsaságot kivéve az osztrák csoda csapat minden tekintetben méltó ellenfele volt a világhírű angol csapatnak, sőt technikai finomkodás dolgában azt felül is multa. Ez a mérkőzés bebizonyította azt, hogy az angol futball nem maradhat meg elzárkózottságában, hanem a jövőben fokozottabb mértékben kell vendegül látnia Európa száraz földjének, különösen pedig a közép-európai országoknak válogatott és club csapatait. Ausztria méltón reprezentálta Közép-európa futball nivóját. Nézetem szerint Ausztria győzelmes vereséget szenvedett, amely az osztrák futball sport újabb fellendülésének lesz az alapja.

Čis. jed. E 120 31-14

Exekučná vec I. Slovenská banka. II. Fa Adolf Rubinstein. III. Dunajská banka. IV. Fa Róth a syn. V. Okr. nem. poist. VI. Fa. Fosfacid. VII. Frantisek Adler. VIII. I. Róth a syn. IX. Detto. X. Jihokarpatska spol. XI. Gläser a spol. XII. Koloman Pollak. XIII. Ján Kotor. Ján Zoller a Stefan Demian. XIV. Bardoš a Brachfeld. XV. Fa. Jakober a spol. XVI. Tek. ľud. banka. XVII. Ungarische Escompt bank. XVIII. Bratia Ljovka. XIX. Dr. A. Hecht. XX. Dr. J. Malitus. XXI. Alexander Kaizer. XXII. Angio Ceska Pražka úverná banka, atd. Proti exekuciovym pre I. 30000 Kč. II. 194.380 Kč. 90 hal. a prisl. atd.

VYHLÁŠKA O DRAŽBE.

Dňa 22-ho decembra 1932. o 13 hod. popol. budú v Málauš na Dol. Arme.

Vö verejnej dražbe predávané tieto veci: 1 škriňa. 1 písací stol. 1 stol. 1 pohovka. 2 kresla. 2 stoličky. 1 knižnica. 1 luster. 1 stol. 1 pohovka. 5 stoličiek. 1 litrina. 1 pianino. 1 mala knižnica. 1 Sekreter. 1 hodiny. 2 stolice valcov ve mlne. 1 nadzajomna valcovca stolica. 1 dynamo, atd.

Vyzvanie, aby sa podávalo, stane sa až za pol hodiny po dobe shora uvedenej. Medzitým možno veci prehladnúť.

V Želiezovciach dňa 5-ho decembra 1932.

výk. orgán.

Cis. jed. E 113/31-12.

Exekucná vec I. Ludevít Kamfner. II. Róth a syn. III. Dunajská banka. IV. Róth a syn. V. Adolf Rubinstein. VI. Okr. nem. postovní. VII. Fa. Fostacid. VIII. František Adler. IX. Róth a syn. X. Detto. XI. Jihokarpatska spol. XII. Gláser a spol. XIII. Koloman Pollák. XIV. Ján Kotor a Ján Zoller a Štefan Demian. XV. Ungarische Escompte bank. XVI. Bratia Löwy. XVII. Dr. A. Hecht. XVIII. Dr. J. Malitus. XIX. Alex. Kaizer. XX. Anglo Česka banka. XXI. atď. Proti povínej strane pre I. 25.000 Kč. 25.000 Kč. II. 11.787 Kč 15 hal. požiad. a prisl. atď.

VYHLÁŠKA O DRAŽBE.

Dňa 22-ho decembra 1932. o 15 hod. popol. budú v Málaušu, na Dol. Árme.

Vo verejnej dražbe predávané tieto veci: 1 škriňa. 1 pisací stol. 1 umivadlo. 1 postel. 1 nočná škriňa. 1 dvojitie zrkadlo. 1 pohovka. 2 fotele. 2 stoličky. 1 stol. 1 pokrovec. 1 hodínny. 1 škriňa. 1 lavica opieraca. 1 umivadlo. 1 postel. 1 nočná škriňa. 1 hodínny. 1 zrkadlo. 2 obrázky. 1 škriňa. 1 toaletka. 1 umivadlo. 3 obrázky. 2 posteje. 2 nočné škriňky. 2 fotele. 2 stoličky. 1 pokrovec. 1 kredenc. 1 hodínny. 3 pokrovec. 1 stol. 3 fotele. 6 stoliček. 1 postel. 1 škriňa. 1 postel. 1 umivadlo. 1 pohovka. 2 nočné škriňky. 2 fotele. 1 zrkadlo. 1 pohovka. 2 stoly. 17 stoliček. 6 pokrovcov, perských, atď.

Vyzvanie, aby sa podávalo, stane sa až za pol hodiny po dobe shora uvedenej. Medzitým možno veci prehládnuť.

V Želiezovciach dňa 5-ho decembra 1932.

vík. orgán.

A lévai járási garmvizi halászati társulattól

Halászati jog haszonbérbeadása.

A lévai járási garmvizi halászati társulat viziterületein gyakorolható halászati jog, az alább megjelölt üzemszakaszok szerint, 1933. évi január hó 1-től kezdődő 3 évre, nyilvános árverésen, az alábbi kikiáltási árak mellett, haszonbérbe fog adatni. A nyilvános árverés Léván, 1932. évi dec. hó 18-án, délelőtt 11 órakor a lévai Casinó kistermében lesz megtartva.

Az üzemszakaszok és kikiáltási árak a következők:

1. Kiskoszmály község felső határától, Marosfalva község alsó határáig terjedő kb. 176 kat. hold területű I. üzemszakasz kikiáltási ára 530 Kc.

2. Kiskálna község jobbparti felső határától, Felsővárad község felső határáig terjedő kb. 168 kat. hold területű II. üzemszakasz kikiáltási ára 415 Kc.

3. Felsővárad község felső határától, Zsemler község balparti alsó határáig terjedő kb. 228 kat. hold kiterjedésű III. üzemszakasz kikiáltási ára 400 Kc.

4. Zsemler község balparti alsó határától, Nemesoroszi község balparti alsó határáig terjedő kb. 217 kat. hold területű IV. üzemszakasz kikiáltási ára 1360 Kc.

5. Nemesoroszi község balparti alsó határától, Garamdamásd község alsó határáig terjedő kb. 280 kat. hold területű V. üzemszakasz kikiáltási ára 570 Kc.

6. Garamdamásd község alsó határától, Csata község alsó határáig terjedő kb. 176 kat. hold területű VI. üzemszakasz kikiáltási ára 1250 Kc.

Az árverés részletes feltételeiről alulírott igazgató nyújt bővebb felvilágosítást.

Léván, 1932. évi december hó 6-án.

Dr. LAUFER ARTHUR s. k.
halászati társulati igazgató

Gabonaárak:

	Levice, 1932. december hó 10-én.
Buza	100 kgr. 140 — 155 kor.
Rozs	80 — 85 "
Árpa	60 — 65 "
Zab	— — — "
Kukorica	65 — 68 "
Bab	— — 80 "
Lóheremag	500 — 600 "
Lucernamag	600 — 700 "

● APRÓ HIRDETÉSEK. ●

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgálo levelezőlapot csatolni

Úrinő

kellemes butorozott szobát nyerhet, esetleg teljes ellátást is, uri családnál. — Cim a kiadóban.

Úrinő

Zongorakészítő és hangoló

JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 12

Uj ház, áll 3 szobe, fürdőszoba, pincével, nagy kerttel, olcsón eladó. Honvéd utca 42 szám. 1521

Eladó Schöeller utca 1 számú ház. Érdeklődni lehet ugyanott.

Eladó (bérbeadó) 3 szobás, moderó, komplett ház kerttel. Jókai u. 10. Információ: Jókai u. 10 alatt.

Kétágyas butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Kákai út 84 szám. 1504

Eladó Bati-utca tizenegyes két utcára nyíló három szobából, istálló, magtár, cselédlakból álló ház, esetleg felére osztva is. Cim: BERGER ERNŐ, Tura (Töre) 1166

Elköltözés miatt eladó ház, amely áll 3 nagy szobából, 2 konyhából, 1 fürdőszobából, 1 speizből, nagy csukott folyosóból, továbbá 2 emeletes gabona raktárból 8 helyiséggel, 50 vagon elhelyezésére. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál. Kalnicka u. 45. Levice. 1568

Kifli, állandóan kapható VANGERNAL Szepessy utca 13. 1552

A kasznárságban egy modern, négy szoba, fürdőszoba és összes mellékkeliségből álló villa — a legnagyobb kényelemmel építve — kiadó. Cim a kiadóhivatalba. 1549

Butorozott szép nagy szoba 2 személy részére konyha használatával kiadó január 15-ére. Érdeklődni BARTOS fodrász termében. 1572

Zongora, Windhofer Wien gyártmányu, teljesen jókarban eladó. Cim a kiadóban. 1573

Veszek három vagy két szobás komplett házat azonnali esetleg tavaszi átvételre. Ajánlatokat „Veszek” jelige alatt a Bars kiadóhivatala továbbít. 1576

Legolcsóbb, legpraktikusabb karácsonyi ajándék egy jó pulover és korcsolyaszett pamut. Dekája 80 fillér BALOGH MICI kézimunkaüzletében. Himzés, monogramozás; diványpárna montirozás 10—15 Kc. 1577

Kiss Testvérek műbutorasztaloknál egy elegáns díó-háló eladó. Ledányi u. 37. 1578

Kiadó szoba, konyha. Ujtelep V. utca 35 szám. 1579

Csinosan butorozott utcai szoba különbejáratú kiadó. Zugó u. 27. 1580

Butorozott szoba 1 vagy 2 személy részére jan. 1-re kiadó. Kalvin-udvar I. em. RÓNAINÁL. 1581

Modern új ház mely áll 4 szobe, konyha, veranda, fürdőszoba és az összes mellékkeliségből, kiadó. Érdeklődni lehet LAUFER festőnél Pósta u. 1583

Kifutó fiu fizetéssel felvétetik. VANGER fűszerkereskedésében. 1585

Gelber; A sajtó öblös szája elé állók, Értsenek meg oly szerény vagyok, Csak jól lakni akarok, Fényt pompát nem akarok, Csak a puszta létért harcolok. 1590

Krumpli finom étkező allandóan kapható DEUTSCH Kaszárnyával szemben. 1591

Butorozott szoba konyha kiadó. Part u. 6. 1592

Szoba konyha kiadó Kersék ut 22. sz. 1593

Uj ház eladó. Csaky u. 6. (Kaszárnási major). 1594

Két szoba, konyha, 2 speiz, csukott folyosó és kert kiadó. Érdeklődni lehet BERKA fűszerkereskedésben Ujtelep. 1595

Üzlethelyiség kiadó. Kálnai u. 26. 1596

Keveset használt 8 fiókos íróasztal olcsón eladó. DOBROVITZKY trafik Levice. 1597

Kiadó 2 szobás ház, mellékkeliségekkel. Érdeklődni lehet Barsi utca 22 sz. 1598

Házilag savanyított vágmelléki káposzta és valódi rózsza krumpli kapható FISCHERNÉL, Mángorló u. 1. 1599

Kiadó egy szoba, konyha lakás. Bővebbet: BARTOS borbély üzletben. 1558

BÚTOR

GYÁRI LERAKAT

AGÁRDY-nál Levice, Szepessy u. 10.

Hálók, ebédlők, úriszobák,

konyhák, iroda berende-

zések, hajlított bútorok és

LAKÁSBERENDEZÉS ●

Nagy készlet, kiváló minőség, jótállás mellett, eredeti gyári árak. Kézzelvezetési feltétel.

ZVUKOVÉ ORIENT KINO MOZI HANGS

Vasárnap, dec. 11-én, d. u. 2—4 órakor népeleodás! Érdekfeszítő hangos dráma!

Dimitrij KARAMASOFF a gyilkos Főszereplők: Fritz Kortner és Anna Sten Leszállított helyárak: 1:10, 2:10 3:10 Kc.

Vasárnap dec. 11-én este 1/6 és 3/4 órakor utolsó előadásai a leghíresebb német beszélő hangos repülő és sport drámának

GLORIA

Fősz: Brigitte Helm és Gustav Fröhlich Izzalom, hősiesség és szerelem. Élménye ezen filmnek rekordrepülés Európából Amerikába.

December 13-14. Premier operette! Bájos német hangos és beszélő filmoperette!

Hogyan leszek gazdag és boldog Főszerepben: Georgia Lind és Paul Hörbiger Ezen 2 napon leszállított helyárak!

December 15-16 és 18. - Gretl Theimer, Paul Heidemann, Oskar Sabo, Albert Paulig, M. Schipper, Ida Wüst a legmulatságosabb német-hangos és beszélő katonai vigjátékban

A VIG HADGYAKORLAT

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő
dohánybeváltó
mellett fekvő, Schoeller
és Társa cég tulajdonát
képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Elsőrendű tüzelő anyagok:

FA, porosz SZÉN és KOKSZ
nagyban, kicsinyben kapható

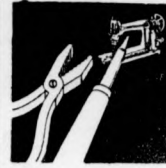
DEUTSCH ARMIN

szállító cégnél

Levice, Tekovská (Barsi u. 7.)

Telefon 82 Telefon 82

Városi irodája és Schicht áruk lerakata:
Telefon 81 Teleky u. 8. Telefon 81

Ha az Ön varrógépe
kihagy, vagy nem
működik rendszeren,
gyorsan és olcsón

JAVITOM
AZ ÖSSZES
GYÁRTMÁNYU

VARRÓGÉPEKET

BAROSKA J.

mechanikus,

puskaműves

LEVICE, Kálnai utca 3. Telefon: 130.

Üzlet megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű kö-
zönséget, hogy Léván, Kálnai utca 37. szám
alatt, az új betegsegélyző épülete mellett

FÜSZER és CSEMEGEÜZLETET

NYITOTTAM.

Kérem a n. é. közönség szíves megrende-
léseit, elvem az: kevés pénzért is jót adni.

Maradok teljes tisztelettel:

MORAVCSIK JÁNOS
fűszer és csemegekereskedő

ZONGORÁK és PIANINÓK

elsőrendű kivitelben
Vezérképréselet:

VAZSÁNSZKY
OTTÓ, Nitra

70

fillér

VÁGJA KI

Ezen szelvényt
egy héten belül
ha beváltja

VANGER

fűszerkereskedésében
ennek értékében a

ZSIRNAK (Cocus)

kilogramját
Ké 8:50 helyett
7.80 Ké-ért kapja

A Lévai Temetkezési Egylet

értesíti tagjait, hogy
a mai naptól kezdve,
elhalt tagjait, könyveik
ellenében

impozánsan eltemeti

A nem tagok temetését is a
legjutányosabb árak mellett vál-
lalja. Ily esetben a hozzátartozók
bizalommal forduljanak az egye-
sület VEZETŐSÉGÉHEZ.

SALAMANDER töltőtoll

10 évi jótállással

NYITRAI és TÁRSÁNÁL kapható

KARÁCSONYI VÁSÁR!

KERN TESTVÉREK

fűszer-, vas- és radio áruházában

Alapítottatt: 1881

LEVA

Telefon szám: 14

Karácsonyi fűszer- és csemegeáruk!

Karácsonyi sonkák, bel és külföldi rum és tea különlegességek, dessert
cukorkák, likőrök, asztali és csemege borok, karácsonyi kis pezsgők!

Karácsonyfa cukorka

függelékek, üvegdíszek és szalon cukorkák nagy választékban.
Karácsonyi gyertyák, csillagszórók és villamos gyertyák.

Karácsonyi ajándékoknak

legalkalmasabb modern háztartási és konyhafelszerelési cikkek, villa-
mos porszívógépek, főzőedények, vasalók, korszolyák, ródlik, skik,
sportcikkek, fényképező gépek stb.

Karácsonyi ünnepek előtt

FRISS ELŐ DUNAI HALAK!

Előjegyzéseket már most kérjük feladni!

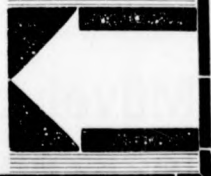
➡ Nagy karácsonyi RADIO kiállítás! ➡

E hó 17-étől (szombat) kezdődőleg naponta
a Vigadó Kávéházban a közkedvelt cigányprimás

KARVALY LAJOS

zenekarával hangversenyez!

Ékszer és Órát

karácsonyi ajándékul csak

WILCSEK-nél vásárolhat jól

A 73 éve fennálló Temetkezési Egylet értesíti tagjait, Léva város és vidékének nagyérdemű közönségét, hogy eddigi működését

temetkezési vállalattal

bővítette ki

és elvállalja mindennemű és igényű temetés rendezését és az ehhez tartozó összes ügyek pontos lebonyolítását, hullaszállítását és exhumálását.

Az egylet 73 éves múltja teljes garanciát nyújt a közönségnek, hogy a követelményeknek megfelelően a nagyérdemű közönség igénye minden tekintetben kielégítést fog nyerni, aminek már előre is szíves bizalmat kér:

a Lévai Temetkezési Egylet Temetkezési vállalata

KÁLYHÁK!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyancsak kályhák átrakását, tisztítását- és vaskályhák samotkozását szakszerűen és jutányos áron. A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel:

RICHTER BÉLA
kályhás Levice, Kopai utca 10. sz.

ZVUKOVÉ APOLLÓ HANGOS KINO MOZI

Vasárnap dec. 11-én 2 és 4 órakor népelőadás! 1-10, 2-10 3-10 KÉTTŐS MŰSOR!

I. Egy éjszaka szerelme
II. A halál völgye

Vasárnap dec. 11-én 6 és 3/4-kor Nagy „UFA” sláger! Német beszélő és hangos kémkedési dráma

KÉMSZOLGÁLATBAN

Fősz.: Brigitte Helm, Willy Fritsch

December 13- 14- és 15-én Kedden, szerdán és csütörtökön Egy bájos német filmoperett!

Reggelig nálad maradok

Fősz.: Jenny Jugo és H. Thimig

December 16- 17- és 18-án Péntek, szombat és vasárnap Nagy „U F A” S L Á G E R !

Vizsgálati fogságban

Fősz.: GUSZTÁV FRÖHILCH, ALBERT BASSERMANN

A LEGSZEBB
AJÁNDÉK
EGY
P PFAFF

BAROSKA J. Levice

Telefon 130 mechanikus, puskaműves Kálnai u. 3

Világhírű „PFAFF” varrógépekre, ipari és családi használatra, legmesszebbmenő jótállás, előnyös részletfizetési feltételek!

Gramafonok és lemezek, legújabb felvételek nagy választékban! - Az összes gyártmányu kerékpárok és alkatrészek!

Legmegbízhatóbb
töltények és
vadászfegyverek
Lőpor és robbantószer
áruda!

SAKSZERŰ JAVÍTÓ MŰHELY!

Békét, szeretetet hirdet a karácsony!

Szerezzen igazi karácsonyi örömet,
tegye boldoggá otthonát

RADIOVAL

amely ma már a legolcsóbb és legkedvesebb

karácsonyi ajándék

Előnyös részletfizetési feltételek!

Kevés pénzért — sok öröm!!

Az ideai szezon kimagasló UJDONSÁGAI:

TUNGSBAM STANDARD „LOBD”

és a 6 lámpás „SUPER 33”

TELEFUNKEN „DUPLEX”

és az 5 lámpás „SUPERHET”

PHILIPS „SUPER INDUCTANCE” stb

Nagy raktár a legolcsóbb telepes radio készülékekben és elsőrendű hangszórókban. Anódpótlók, akkumulátor töltők.

Tekintse meg nagy **karácsonyi R A D I O** kiállításunkat!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Alapítottott 1881.

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Legrégibb szaküzlet!

Legnagyobb tapasztalat!

Művelt családoknál
legszebb ajándék

a KÖNYV

mely nagy választékban
kapható

NYITRAI és TÁRSA
könyvkereskedésében